

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK SOKOLSKÉ

OBCE v AMERICĚ.

ROČNÍK XXXXI.

CHICAGO, ILL., 15. DUBNA 1919.

ČÍSLO 4.

VICTORY LIBERTY LOAN!

(K páté půjčce "Vítězství.")

Czecho Americans! Compatriots!

The time is at hand when our Government will ask of its loyal citizens to subscribe to the Victory Liberty Loan.

What this, our Government, under the leadership of President Wilson, has accomplished, every American-Czech knows and to him it is not necessary to explain.

It was not so much for us American citizens, as it was for the freedom of the country of our birth or extraction. After three hundred years of enemy domination, our old Fatherland is now a free Republic, under the leadership of President Masaryk.

This Loan is not a gift you are asked to make. It is your savings which you are asked to place on deposit with the richest and best government in the world, which will pay interest higher than banks can pay.

If you want Liberty and Freedom enjoyed in America to be extended everywhere, and

especially to your own land of nativity, subscribe to and buy the Victory Liberty Bonds, which have back of them the entire vast riches of our adopted, and to us Czechs, most generous Government.

Let there not be a single Czecho-American son or daughter, who would not be proud possessor of a Victory Liberty Loan Bond.

Let us show our fellow-citizens that we live with and understand the spirit of the moment and fully appreciate the great needs to be provided for as a result of the horrors of the World war.

America pitched into battle for the freedom of Nations, without any selfish motives or its own national gain, and for that she deserves the appreciation and gratitude of all men of good will.

Respectfully,

*Vincent Woytisek, Thomas Capek,
August Hlavac, jr., Berta Zikmund.*

Bratři a sestry!

SOKOLSTVO v době nejvážnější vždy a všude konalo svoji povinnost občanskou i národní, přinášelo s láskou a nadšením oběti od něho žádané a proto plným právem očekáváme, že vytrvá v boji až do konce a že splní své poslání též obětí svou poslední! Boj není plně dobojován, práce není skončena, nastává doba, kdy třeba napsat naše síly i prostředky hmotné, aby ty truchlivé a krvavé stopy, jež světová válka za sebou zůstavila, byly navždy vyhlazeny, těžké rány zahojeny a tak zavlád v národech opět nerušený rozvoj jejich a život v míru přinesl lidstvu kýžené blaho a požehnání. K tomu ale třeba nejen ochotných a pracovitých rukou, nýbrž i prostředků hmotných, jimiž by obnovení a obrození pravidelného života v národech bylo zajištěno. Na rekonstrukci všeho toho potřebuje vláda naše dostatek peněz a proto obrací se s novou půjčkou k celému národu, by jí pomohl tak čestně dokončiti těžký zápas za práva utlačených národů a za čest této veliké Republiky, jež ve světovém zápase promluvila slovo nejvážnější a slovo to podpořila skutky nejpádnějšími.

Nás Čechy víže k této nové naší vlasti nejen povinnost občanská a láska, ale také neskonalá vděčnost za vše to, co v zájmu neodvislosti Čechoslováků bylo dosud vládou Wilsonovou vykonáno.

A vděčnost tuto dokáže dnes opět zkázněně, uvědomělé a nadšené Sokolstvo tím, že všichni jeho členové, rovněž jako i jednoty v rozebrání úpisů páté půjčky "Vítězství" zaujmou přední místo mezi ostatními a tak dokážou, že jsou odhodláni provést vítězný boj až do pismeny posledního!

Bratři a sestry, uvědomte sobě, že v této chvíli půjčujete vládě Spoj. Států své obnosy bezpečně zaručené a s dobrým úrokem na prospěch naší nové i staré vlasti!

Nechť není jediného v našich řadách, jenž by se zdráhal, aneb odepřiti chtěl svoji pomoc v době právě tak důležité, jakou dnešní doba ješ— době, jež pojistiti má trvalé ovoce vítězství dohody pro časy budoucí! Od slov ke skutkům, bratři a sestry! Na zdar!

Pořadatelstvo.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS SOKOLSKÉ OBCE V AMERICĚ.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB.
CO., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the Sokol Union of America.

Vychází 15. každého měsíce v Chicagu, Illinois.

Pořadatel: **JARKA KOŠAŘ**, 1928 S. 63rd Court, Berwyn, Ill.
Editor:
Spolupracovník: **V. B. TŮMA**.

SUBSCRIPTION . . . . . \$1.00 per year
Předplatné \$1.00 ročně . . . . . Do ciziny \$1.25

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, zděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateli V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru S. O. A., aneb ustanovení jednatelové zvláštní.

T. VONÁŠEK, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí býti v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevracjí a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstouplé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

OTÁZKA KROJE sokolského, kdykoliv mezi námi ocitne se na přetřesu, objevuje se v téže podobě tvrdého oříšku jako před léty a s toutéž příchutí hořké peluňky, takže těm, kdož vidí vážné úkoly Sokolstva v otázkách daleko důležitějších nežli jest pouhý kroj, zdá se býti hotovým příznakem, který ob čas zjevuje se zrakům našim, aby rozrušoval klidné mysle, jichž dnes tak nutně zapotřebí ku plodné a svorné práci naší společné, v níž jednou pro vždy nutno nám zapomenouti, čím byli jsme dříve a spíše pamatovati, jakými máme vlastně býti dnes všichni bez rozdílu ve společném táboře sokolském.

Mějme vždy v první řadě na zřeteli, že ne o pozlacenou skořápku tvrdého ořechu myšlenky sokolské, alebrž o zdravé jeho a chutné jádro se nám jedná a že jedině tentokráte, až překonáme sami mezi sebou dlouholeté, mnohdy uměle živěné předsudky druhu proti druhu, celků proti celkům, až poznáme se navzájem blíže při práci společné, jdouce životem sokolským svorně druh s druhem za jedním cílem a uzříme s radostí utěšené ovoce práce svorné a vzájemné, tu přijde i doba, jež naplní mysle nás všech jednou myšlenkou a jednou vůlí, a my i palčivou dosud otázkou kroje rozřešíme. Než doba ta tu, žel, ještě není — tak daleko jsme dosud nedospěli a za ta dvě léta společného úsilí podařilo se nám ve spojeném táboře sotva navzájem se představit, když tu do dvorany naší vchází opět nový bratr (Děl. Amer. Sokol), aby se též on nám předsta-

vil jako společník a soudruh v práci sokolské. I on vedle již starých známých uvidí tu mnoho neznámých též druhů a proto přirozeně práce jeho bude tehdy výraznější, jakmile sezná celé své okolí.

A s příchodem nového druhu do svazku společného vstupuje též k soutěži bratrské kroj třetí, jenž, nemýlíme-li se, nazván byl "šedivým". Tedy "modrý", "červený" a "šedivý" kroj reprezentuje dnes naši Sokolskou Obec před veřejností. Jelikož pak kroj jest vnějším znamením toho, k čemu se hlásíme a v co věříme před světem statním, tu přirozeně i veřejnost usuzuje dle toho, že ač jsme spojeni, přec na venek nápadně propagujeme své bývalé příslušenství, jaké vládlo při dřívějším rozštěpení v různé tábory. Proto také při společném vystoupení dělí se i veřejnost ve svých projevech a smýšlení dle toho, na kterou stranu bývalých táborů sokolských klonila se sympathie jeho. A dle toho, bratři a sestry, věřte, že dopadly z většiny posudky o společných vystoupeních našich — posudky strannické, tak jakoby těch druhých bratří při tom nebylo, tedy posudky dle toho, které straně se při tom více přálo aneb nadržovalo.

Kroj jest to, co předvádí veřejnosti před zrak našeho rozštěpenost domnělou, různost našeho pojmání úkolů a cílů myšlenky sokolské, jelikož do skutečné vnitřní práce naší jenom zsvěcení mohou nahlédnouti — povšechná veřejnost soudí jen dle povrchních dojmů a zjevů. My dobře jsme si toho vědomi, že velice by prospělo práci naší společné, kdyby spojené Sokolstvo americké i na venek svou vnější formou, t. j. krojem mohlo vystupovati jako jednotlivý celek, leč jsou tu dosud jisté závazky a vztahy, jež nedovolují, byť i prospěch toho žádal, sahati jednomu neb druhému na zaručená dosud jeho práva.

A tak otázka společného kroje zůstane na dále oním gordickým uzlem, nežli se vyskytne nějaký Alexander Veliký, aby jej rozetnul, když nelze ho nijak rozvázati. Br. Čermák ve svém článku "Náš kroj" vidí dvě možné cesty k rozluštění otázky kroje jednotného a to: buď odložit všechny stávající kroje a vystupovati společně v občanském obleku, aneb přijmouti úplně nový kroj a to po případě "khaki" na způsob kroje vojenského, jenž dnes tak populárním jako symbol bojovníků za práva utlačovaných národů. Ovšem nepodává to co návrh, nýbrž spíše jako podnět ku uvažování o změně kroje, aby odpovídal pokud možno přáním a požadavkům bývalých sdružení a stal se tak přijatelným pro všechno členstvo bez rozdílu.

Myšlenka sama o sobě jest případná a dala by se při dobré vůli snadno uskutečnit, ježto pro členstvo bývalé Národní Jednoty Sokolské znamenala by v podstatě své ("the boys in blue") záměnu v barvě, dnes moderní ("boys in khaki"), ovšem nehledě při tom na střih a úpravu kroje vojenského. A tak pozvolna bývalí cti-

telé bojovníků za svobodu občanskou ve Spoj. Státech pozvolna by se převlékali do krojů amerických bojovníků dnešní doby za demokratickou svobodu všech národů a tím i za svobodu a neodvislost našeho národa československého. Jistě že idea to, která by nalezla všude ohlasu, kde jen srdce a rozum nachází pochopení pro veliké a světové úkoly dnešního zápasu. Leč jedna okolnost při tom padá na váhu, a tu dlužno na zřeteli mít, zda totiž bylo by nám dovoleno používatí kroje vojenského jako organizační tělocvičné a proto vzhledem k tomu zmínuje se br. Čermák o kroji "khaki", přibližném kroji vojenskému. Druhá pak okolnost leží již co překážka v podstatě o programu myšlenky pokrokové a sociální našich bratrských jednot dělnických, jež na každou známku a projev militarismu pohlížejí z jiného stanoviska nežli druhé organizace. Ideál volnosti ducha, pokroku, osvěty a lidské rovnosti ni žádný umělec neodvážil by se ani v nejbujnější fantasii své obléknouti do roucha vojenského, ba sám prostý rozum člověka spatřuje v symbolech vojenských jakousi hráz vůči jakémoliv volnosti a rozmachu lidského ducha a proto socialismus a militarismus stojí v přímém odporu proti sobě.

Snad mnohý namítne oproti tomu, že i Sokolstvo, ač dobrovolně zkázněné, přec duchem volné a pokrokové ve svých zásadách dle jeho zakladatelů bylo proti každé branné moci a násilí, tedy proti militarismu vůbec a přec vzdor tomu bylo to v první řadě Sokolstvo, jež se zbraní v ruce postavilo se k odboji a bojovalo v řadách Spojenců proti společnému nepříteli. A zrovna tak bojovali v řadách Spojenců i naši uvědoměli čeští socialisté a vůdce odboje českého, Tom. Masaryk, sám přesvědčením svým byl antimilitarista.

Leč jsou okamžiky i v dějinách lidstva, kdy mírumilovní národové jsou nuceni chopiti se zbraně proti zvilým utlačovatelům práv, kdy i lidé, stávící se proti militarismu, vrhají se s nadšením do řad vojska, aby bránili své rodiny, svá práva a jako vzorní občané v těžké chvíli národa hájili jeho čest a svobodu. To jest občanská povinnost sebeobranu naproti skutečnému militarismu na výboj s touhou panovačnosti a uchvatitelství — ničením práva druhého.

V dobách míru a pokoje pak titíž lidé rádi se sebe svlékají vše, co jim připomíná vražedný zápas, aby klidně oddati se mohli práci na prospěch lidské společnosti a své rodiny.

Než, ponechme stranou pojem militarismu, an zavdalo by to příčinu k dlouhým meditacím a vraťme se k otázce kroje na způsob "khaki", vzhledem ku českému kroji sokolskému, jaký zde nosí členové bývalé Župy Fuegner-Tyršovy.

Pokud zkušenosti naše sahají, přesvědčili jsme se zvláště v době poslední, že všude tam, kde objevil se Sokol v českém kroji a lidé ho neznali, považovali ho za příslušníka nějakého vojenského zřízení — nejčastěji za ruské kozáky, bezpochyby následkem čapky s pérem a šnůr na

kajdě. Američané nemají ve zvyku zbytečně si lámat hlavu s tím, co neznají a tak pro přirovnání nejdou příliš daleko. V posledních dvou letech měli jsme několik významných vystoupení před americkou veřejností, a tu můžeme bez nadsazování nepokrytě doznati, že při každé takové příležitosti těšil se právě český kroj té největší pozornosti Američanů a že Sokolové v modrém kroji byli úplně přehlédnuti. A proč? Přirozeně jednak svou nápadností barev, úpravou uniformy, jednak i svou početnou sporností budil český kroj příznivý dojem diváků. Pohled na sražené řady červených košil musí rozhodně vyvolat zvláštní pocit u lidí, snad po prvé podobné divadlo v životě spatřujících a proto není divu, že dojem ze VI. sletu všesokolského v Praze byl tak hlubokým, že reprezentanti delegací francouzských gymnastů pomýšleli na to, zavést podobný kroj ve svých organizacích, leč válečná mračna otázku tu úplně zplášila.

Český kroj během let takorčka srostl s představou Sokola ve všech zemích evropských, hlavně pak slovanských a jenom zde v Americe z pouhého předsudku z let minulých neproniknul do celého ústrojí sokolského, naleznuv neohrožené zastánce a nositele jeho pouze v řadách bývalé Župy Fuegner-Tyršovy.

A právě tato houževnatost ve lpění ku českému kroji byla příčinou mnohých zbytečných a neblahých sporů a rozkolů v řadách Sokolstva amerického, takže tím i často bylo zapomenáno cíle daleko důležitějšího a nám všem společného na úkor postupu práce sokolské. — Doby ty patří dnes minulosti a silnější pud, mocnější touha po svorné práci ukazuje spojenému Sokolstvu pravou cestu k cíli. K tomuto obrození a se sblížení poznamenává br. Čermák, že když obětovali jsme svá jména, odhodlejme se i obětovati kroj, který nás stále na veřejnosti rozlišuje na bývalé tábory a tak odstraníme poslední překážku stojící v cestě ku dokonalému sloučení. Snad našli by se bratři mezi námi, kteří by byli hotovi pro dobro celku i tuto obět přinést, ale pochybujeme o převážné většině.

Jména jsou pomíjející, ta snáz se obětují v zájmu dohody, ale v otázce kroje dlužno počítati se zakořeněným zvykem, který vžil se dlouholetým bojem a úsilím takorčka do krve našich ústrojí, a tu museli bychom žádati velikého sebezapření od těch, jichž nejkrásnější vzpomínky vížou se ku kroji, v němž doctivě a nadšeně vždy po dlouhou řadu let byli se snažili a pracovali. Skoro nám to připadá, jako bychom někomu sahalí na jeho nejsvětější rodinnou památku, na starý odkaz svěřený k uchování i pro příští generace . . . Ne, nelze pomýšleti na odstranění kroje, pokud nepronikne právě poznání velikých úkolů sokolských v širokých vrstvách členstva veškerého, ale možno snad docíliti za dohody bývalých tří táborů úpravu kroje, ač příznáváme, že i v tom ohledu staví se mnoho překážek v podobě předsudků v cestu.

Řekli jsme z prvu, že přeměna modrého kroje v tak zvaný "khaki" by se kryla úplně s představou a podnětem, z něhož původ svůj vzal modrý kroj v počátcích. Jde tudíž o přeměnu českého kroje, řez to již zdánlivě nebezpečnější. Pravíme zdánlivě, jelikož předpokládáme, že při dobré vůli a ochotě vyjít i druhým bratřím vstříc, docílilo by se jistých ústupků při úpravě kroje všemi přijatelného. Představme si na příklad český kroj v jeho universální barvě tonu nahnědlého s košilí barvy "tan" a rovněž kloboukem téže barvy na způsob vojenského, místo černých holení hnědé kamaše a máme před sebou vkusný a případný kroj, jenž úzce přibližoval by se tak zv. "khaki". Podobný kroj harmonii svojí by ihned všude vzbudil pozornost v kruzích amerických a získal by sympathie i těch, kdož dosud jsou zaujati proti kroji českému.

Jenže změna čapky a červené košile (tak již tradicionelní) byla by tvrdým oříškem ku rozlousknutí. Pro kamaše našlo by se dosti pochopení, jelikož dosavadní holeně osvědčily se velice nepraktickými, o čemž daly by se napsati dlouhé žalmy a litanie hlavně členů cvičících, jimž při veřejném jest nutno se kolikrát převlékati. Však čapka s pérem, ač nepraktická, jest symbolem bystrosti a vzletu sokoliho a těžko bylo by ji nahraditi kloboukem, leda tím způsobem, že by se stala odznakem členstva výhradně jen cvičícího, kdežto klobouk by byl určen pro členy ostatní. A nyní červená košile, tak často v písni opěvaná! Při založení prvního Sokola vtiskli zakladatelé rudou košilí Garibaldiho jemu ráz jaksi revoluční. Červená barva, vlastně rudá, v povšechném pojmu značí odboj a dokud pojily se k ní ušlechtilé ideje národní, každý hrdě nosil rudé znamení co odznak člověka pracujícího pro ony ušlechtilé zásady k blahu lidstva směřující. Leč dnes rudá barva surovým a zločinným ubíjením lidskosti moderními hlasateli bolševismu, zvrhla se v něco odporného a odpuzujícího v očích soudných lidí. Dnes rudá barva jest křiklavým znamením proti stávajícímu pořádku a kázní občanské a právě znehodnocení její nutí živly střízlivé a pořádku milovné, že ji dnes raději odkládají, aby nebyli mylně řaděni mezi kategorií živlů podvratných. I my Sokolové, jimž v první řadě na veřejném mínění v této zemi musí záležeti, měli bychom dnes zrale uvážiti, zda chceme získati si neblahou přezdívku "rudých gard" tak smutně v historickém zápasu proslulých. Uvažujme, zda nebylo by lépe tu neposkvrněnou červenou košilí sokolskou uložit jako vzácnou relikvii, jako drahou památku našeho odboje za neodvislost národa československého do skříně, by uchráněna byla zneuctění lidmi předpojatými, jež těžko bývá přesvědčiti o našich skutečných pohnutkách a významu našich odznaků.

Dnes boj náš jest dobojován a Sokolstvo, to hrdě zvané vojsko národní odloží jistě své odznaky odboje a zamění je za odznaky míru,

v němž započne novou a myšlenkovitě hlubší práci obrodnou ve výchově duševní a mravní, kam jeho poslání bylo zakladateli dále určeno. Červená barva odboje promění se v bílou barvu míru a tak symbolicky doplní naši barvu národní — barvu českou!

Tolik pokládáme dnes za nutné poctivě říci ku palčivé otázce na rozluštění jednotného kroje sokolského. Nejsme-li prosti předsudků a zvrácených pojmů, nedovedeme-li klidně a rozvážně souditi o našich potřebách společných, k nimž doposud úzce i kroj se poji, tu bude lépe, ponecháme-li otázku tu úplně stranou, neboť dnešní doba žádá na nás práci zvýšenou a daleko důležitější nežli je pouhý náš kroj. A jak jsme již dříve pravili — až poznáme se úplně ve svorné práci společné a porostou výsledky její před očima našima do výše, pak najdeme jistě i cestu ku rozluštění věci podřadných. Více opravdové družnosti a lásky bratrské, té lásky, která nehledíc na kabát, jaký kdo nosí, dovede vždy a všude v práci soukromé i při společném vystoupení veřejném dokázati chováním i skutky příkladnými lidu našemu i kruhům jinonárodním, že jsme jedna veliká bratrská rodina ve společném snažení, že jsme armádou, třebaž z různu šaticích se pluků, ovládanou svorným duchem a jednou myšlenkou vznešenou, nesoucí se za povznesením tělesných i duševních sil celého národa našeho. Jinými slovy: oblékněme napřed svorným rouchem svého ducha a pak teprve pomýšlejme na společný kroj opravdových junáků a mužů — Sokolů!

KROJ SOKOLIC jest však otázkou poněkud odlišnější nežli kroj mužů. Za jedno sama podřadnost našich žen při veřejných vystoupeních nepodmiňuje tu naprostou závaznost kroje vůbec, za druhé pak žena v útvaru sokolském sotva kdy vydobude sobě stejného postavení s mužem.

Jsouť tu jisté ohledy a překážky právě se zřetelem na ženskost, jež nedovolují nám ženu řaditi při dlouho trvajících průvodech na stejný stupeň s muži. Jich účast byla vždy jaksi dobrovolná a na naše ženy v průvodech sokolských až dosud bylo pohlíženo příliš shovívavě, ba často, bez obalu řečeno, na úkor spořádanosti celku. Byly-li rozdíly v úpravě stejnokrojů u mužů, tím nápadněji jevíly se vždy u našich žen, u nichž otázka kroje podléhá a řeší se dle libůstky jednotlivých osob a ne dle předpisů společných — zkrátka, kolik účastnic v pochodu, tolik též střihů.

Nám mužům aspoň šije krejčí kroje podle jedné šablony na různou míru, ale u žen — ach, tu skoro na každou hlavu připadá jedna švadlena vedle nápadů vlastních a samolibých.

Příznáváme otevřeně, že nikdy nebyli jsme nadšeni účastí žen-sokolic při průvodech, neboť nehledě již ani na kroj, na jeho nestejnost, měli jsme na zřeteli útvar sokolský, pochod a zřízení, jichž znalost jak u mužů, tak hlavně u našich

žen až hříšně byla zanedbávána. Pořadová u žen nebyla nikdy vážně zařazena do rozvrhů cvičebních, ježto více času věnováno spíše krokům tanečním a tak byli jsme často svědky při průvodech, jak naše švarné ženy-sokolice roztomile se na vysokých kramfličkách v řadách kolébaly a byla-li cesta nerovná a blátivá, jak na špičkách tančily jako bajadérky mezi vejci.

Bylo nám jich v duchu vždy líto a obdivovali jsme jich sebezapření, s jakým snašely všechny ty slasti a strasti pochodu po chicagských ulicích. Dobrá vůle tu byla a nevím, zda v řadách našich našel by se jeden vedoucí, který ženy z průvodu by vymýtil. Podobně dělo se, jak pamatujeme, i v Čechách, až konečně předsednictvo Obce Sokolské vyloučilo ženy ze sokolského průvodu úplně. Byl to poplach, mnoho raněných duší z počátku, ale po zralé rozvaze uznáno bylo to za úplně správné a i přirozené od vlastních žen.

Jest sice pravdou, že žena v Sokole je postavena na roveň muže a tudíž že jí vyměřeno i stejné právo s mužem, že schopna je téže energie při práci naší společné a proto i v řadě má kráčet po boku muže. "Quod licet Iovi, non licet bovi", tak nějak říkali staří Římané, a skoro v našem případě přiléhá, že totiž ne vše může dělati a může slušeti ženě, co sluší muži. Máme, aneb nemáme-li, musíme mít v soustavě naší tělocvičné osnovu ženského tělocviku na rozdíl mužského, zrovna jako v společné práci sokolské práci ženskou, jim pouze příslušnou, vedle práce mužů. Stejná práva a povinnosti s dělbou schopnosti a společenského příslušenství se zřetelem a patřičným respektem na různost polhavi.

Víme sice, že mnohé naše cvičenky zahanbí i často bratry v pochodu, ale když právě při podobných a hlavně slavnostních příležitostech vyrukuje i ten starý kádr (aby se nechaly vidět), ženy to, které tělocvičnu spatřily vždy jednou v roce o veřejném cvičení a že tyto sestry-ženy působí při pochodu sestrám cvičicím těžké chvíle, v nichž by se raději viděly někde v Kamerunu! Tolik pouze na vysvětlenou našeho stanoviska, ostatní vtipné sestry snadno se domyslí.

Když už tedy nutno počítati s účastí žen při průvodech sokolských, tu bylo na posledním sjezdu v Clevelandu uvažováno o jednotnosti kroje vycházkového pro všechny sestry bez rozdílu a dospělo se k tomu náhledu, že nejlépe bude odstraniti stávající různé kroje, které bez tak nesevšeobecněly, a nahraditi je úborem bílým střihu nejjednoduššího. Myšlenka ta našla svého rozuzlení u všech delegátek čelnějších jednot a tak stanoven dnes bez dlouhého řezu společný kroj Sokolic.

Upozorňujeme dnes všechny ženské jednoty na toto ustanovení sjezdové, proti němuž nelze více se stavěti, alébrž v pochopení pravé kázně sesterské nutno dle něho se řídit, jelikož stalo se tak za souhlasu většiny ženských jednot. Ty, které na řešení otázky kroje se přímo nepodí-

lely, musí prostě lhostejnost svou přičisti jako souhlas s většinou a dle toho se zaříditi. Odvolávání se na článek ústavy při spojování se Nár. Jed. Sok. se Župou Fuegner-Tyršovou, v němž zaručena jest nedotknutelnost stávajících krojů, pokud jedna jednota při něm trvá, nemá právní podstaty, jelikož závaznost článku onoho týkala se jen výhradně kroje mužských jednot a ne ženských odborů. Dnešní dobou v Sokolské Obci naše ženy-sokolice tvoří samostatné jednoty a tudíž jsou oprávněny jediné ony samy rozhodovati samostatně o otázce kroje společného.

Pokud týče se úboru cvičebního pro členstvo mužské i ženské, jakož i pro dorost a žactvo i tu sjezd docílil jednotnosti a v nejbližší době, jakmile oděvní komise detaily upraví, budou vzorné ukázky s patřičným popisem a výkladem uveřejněny v našem orgánu.

MNOHO zbytečných starostí vedoucím zodpovědným při sokolských průvodech nadělala vždy otázka při dosavadní různosti krojů, kteří vlastně bratři mají jíti napřed, zda tu právo starešinství, či padá na váhu početnost účastníků toho kterého kroje. A tu vzhledem k tomu, aby zvýšen byl zájem členstva ku vystupování v kroji spolkovém, rozhodl Technický odbor Župy Střední, že vždy v průvodu půjdou v čele ti bratři, jichž krojů bude nejvíce zastoupeno. Leč nemělo to nijak valných účinků a poměr zůstal skoro nezměněn, totiž, že vždy nastoupilo více bratří v kroji českém nežli v kroji americkém. Sestry řazeny byly z pravidla v čelo průvodu, a to z ohledu na jich kratší kroky, dle nichž ostatní část průvodu v tahu se řídila. Určitě stanoveného uspořádání sokolského průvodu dosud nemáme a řídilo se vždy nahodile a dle daných okolností.

Proto v Ústřed. Technickém Odboru projevem náhled, aby přesně stanoven byl pořad a útvar tahu jednoty, Župy a Obce, dle něhož vůdcové by se musili vždy řídit. Zkušenosti nás z dřívějšíka dostatečně poučují, že u některých jednot v pochodu zahrnil se nepěkný zvyk dle tahu politických blátošlapů, t. j. v husím pochodu dvěma zástupy zabráti celou šíři ulice, aby uprostřed nich jednotlivé "význačné veličiny" padli každému hned do oka. A tento zlozvyk provádí se i v útvaru čtyřstupovém, kde místo sražených čtyřstupů vidíme brázditi čtyry zástupy rovněž celou šíři ulice. Z podobných roztahaných tasemnic věru těžko by bylo prováděti změny útvaru, správné změny směru zatáčením neb vzpříčením a pod. Základním útvarem tahu sokolského je vždy sražený proud (čtyř-šesti-osmistupový) rozčlankovaný k vůli přehledu a ovládnutí celku v čety jako podřízené články, aneb není-li po ruce dosti schopných četařů, v jednoty se svými zodpovědnými náčelníky. Za hudbu v čelo průvodu řadí se prapory s praporečnický a jich zástupci, aby zvláště při delším pochodu se mohli střídati, za praporeční četou zaujímají čestné místo funkcionáři t. j.

starostové a náměstkové, (výkon. výborů a odborů Obce, Žup a jednot), hosté přespolní a zástupci slovan. jednot, načež teprve následuje vlastní členstvo roztríděné v jednoty dle pořadí jich založení aneb dle abecedního pořádku s náčelníky v čele. Každý náčelník zodpověden je v průvodu jedině za svou jednotu, on zapíše a ohlásí vrchnímu (žup.) náčelníku počet súčastněných bratrů v kroji a bdí nad rychlým provedením všech pokynů a příkazů vrchního vůdce průvodu svým svěřeným členstvem.

Jsou-li v průvodu trubačko-bubenické čety, tu nejlepší místo pro ně je asi u prostřed celého proudu, by udržovaly krok pro obě jeho polovice v době oddechu hudeb. kapely.

A tu opět připomínáme na jedno, co z pravidla bývá svodníkem výmluv těch, kdož za žádnou cenu nedovedou udržeti kroku v pochodu. Členové trubačských a bubenických čet před vystoupením necht' provedou předběžnou zkoušku v pochodu, aby navyknuli sobě uhodit v pravý čas vždy do kroku. Nedovedou-li správně toho, tu strhnou i toho nejpevnějšího v kroku, ježto vycítí sluch jeho úder taktu na nohu opácnou, jak se říká "proti srsti" a ihned, aniž by očekával povelu, sám krok přeměňuje. Tak činí jeden po druhém, začne obrácení se na zadní, pokřikování na přední, zkrátka podivný úkaz zkázněného celku, něco asi podobného jako vidáme při politických "marčích" všelikých strejců. Jakmile průvod hnul se ze srazu na povel vrch. vůdce, musí být krok přesně udržován vlastním pudem každého jednotlivce bez zvláštního upozorňování, k tomu jsou po případě zodpovědní vedoucí, aby nedbalce zavčas opravili, a stane-li se, že buď hudba aneb trubačská (bubenická) četa uhodí špatně do kroku, musí být tento přec dodržován, pokud není dán povel vedoucími ku změně kroku hromadně a ne po různu. A když jsme již při mnohých zjevech našich průvodů, nebude škodit, když posvítíme rádně na zjev často se opakující a svědčící a špatném pojmu kázně sokolské. Jest to nepěkný zvyk kouření bratrů v kroji.

Propagujeme výchovu tělesnou a mravní, kázeň dobrovolnou, ale jak to vypadá před veřejností, když tak mnohý náš borec statně v průvodu vyšlapuje si s cumlem v ústech, vypouští je při tom hrdě a sebevědomě kotouče dýmu, jakoby pod čapkou jeho hořel zapomenutý stoh slámy, řezanky neb sena. Jsou to opravdu smutné zjevy a marné tu mnohdy napomínání vedoucího, sotva se obrátíš, již přistížený bratr báhá znova, jakoby chtěl dokázat, že mu nemá žádný co poroučet. A stane se, že přistihneš bratra, od něhož nejméně bys to očekával. Jaká to nectnost a slabost mravní v řadách našich!

Není divu, že zdvihají se hlasy proti zlovyku holdování alkoholu a nikotinu, když mnozí nedovedou se ovládnout aspoň v jistých okamžicích, kdy nám to neslouží ku cti. —

A nyní několik slov o úpravě kroje, který ve dnech slavnostních a významných na se oblé-

káme. Říká se, že dle šatů poznáme člověka, což opravujeme v tom smyslu, že dle úpravy zevnějšku soudíme na charakter jeho. Člověk nedbalý zračí se v oděvu na pohled drahém a novém, leč rádného a svědomitého poznáš i v šatě třebaš obnošeném. Jestliže kroj náš je vnějším znamením toho, k čemu přináležíme, pak nepořádný kroj hlásá, že pán jeho je příslušníkem nějaké nepořádné organizace. Veřejnost vždy dle chyb a špatných jednotlivců soudí na celek a proto nám Sokolům, jimž v prvé řadě jedná se o čest a dobré jméno celku, mělo by nejvíce na tom záležeti, abychom před veřejností předstupovali do všech detailů i na pohled nepatrných všemi jednotlivci jako dokonalý a spořádaný celek. Kroj musí býti v každém ohledu bezvadný a proto bylo by dobře, aby před každým veřejným vystoupením konala se generální přehledka všech bratrů v kroji. S touto přehledkou provedena by byla též rádná průprava v pořadových cvičeních, jež dosud mnohým našim bratřím jsou pravou španělskou vesnicí. Miníme hlavně starší bratry, kteří nikdy do tělocvičny nevkročili a přec tak rádi na parádách se s námi ukazují, při tom pak neznalostí kázně a pořádku ruší dojem celku. Máme jich všude dosti a tomu musí jedenkráté býti učiněna přítrž. Ten, kdo neosvojí si hlavní základy cvičení pořadových, neměl by vůbec být připuštěn do průvodu sokolského i byť tím hrozila slabá účast, lépe nám poslouží, vystoupíme-li v menším počtu sice, ale za to několikanásobně spořádaní a vzorní.

Hlavně tu záleží na náčelnících jednot, aby o to dbali a svěřené členstvo dokonale na každé veřejné vystoupení předem připravili. Věříme, že z počátku podobná revise nepůjde některým až příliš volným bratřím zrovna k duhu, ale musíme zvykat na příště uvolněné řemeny kázně sokolské více utahovat, což znamená: občas uvědomovat členstvo o příslušné kázni, o povinnostech a chování se v zájmu cti sokolské ve veřejnosti, seznamovat je s pořadovými a dbát úpravy a čistoty kroje, ať již ten je modrý, červený, aneb šedivý, by odpovídal přesnému předpisu, jak sjezdem a komisí k tomu určenou byl schválen.

Jelikož v Obci naší dnes jsou sloučena tři sdružení, a kroje jejich zůstaly i na dále v platnosti, tu v místech, kde jednoty v různých těch krojích společně vystupují, bude vždy dělat nesnáze, jelikož jsme lidé křehcí, kterému kroji přísluší přednost v průvodu. Dle našeho soudu, žádnému, neboť jsme všichni sobě rovni a nikomu zvláštní přednost a výsada se nezaručuje na úkor snad druhého. Však jako ne všichni mohou jíti v prvních řadách, neb posledních a nástup děje se pro jednotlivce dle ustáleného řádu podle velikosti, nástup pak jednot dle založení neb jich vstupu do organizace župní, aneb docela dle abecedního pořádku, není-li přesné jistoty předcházejícího pořádku, tak i v otázce kroje mělo by se stanoviti jisté pravidlo pro pořad průvodů sokolských.

Jest tu dvoji způsob řadění — buď dle výše uvedeného pořadu jednot bez ohledu na jich kroje, čímž nastala by v taktu rozčlankovaném proudu hotová směsice barev, aneb jako dosud v Župě Střední se provádělo řadění jednot dle kroje (jednoty “modré” a “červené”), k čemuž dnes přistupuje kroj našich Sokolic — kroj “bílý.” Budeme dle toho míti v Chicagu při sokolských průvodech zastoupeny tři barvy národní, jež možno sestaviti dle potřeby v pořadu buď jako barvy americké (red-white and blue), aneb jako slovanské (bílá-modrá-červená). A tu máme za to, že se zřetelem na podobné seřadění, dala by se hravě rozřešiti otázka, v kterém kroji jednoty půjdou napřed a sice taktó: jednalo-li by se o slavnost neb manifestaci výhradně českou neb najmě slovanskou v našem prostředí, tu šly by v čele průvodu sestry Sokolice, za nimi jednoty v modrém kroji a průvod by uzavíralo Sokolstvo v červeném kroji; při okázalých manifestacích amerických před americkou veřejností zahájili by průvod “červení”, ve středu naše Sokolice (bílé) a za nimi “modří”. Bylo by to vlastně symbolické rozřídění barev našich krojů, proti němuž zajisté nikdo z nás by neměl námitky a odpadly by rovněž zbytečné starosti o předáctví.

Uvádíme toto pouze co příklad, ne co návrh, neboť jsme přesvědčeni, že v tak malicherné vlastně otázce měla by vládnout mezi námi bratrská shoda a snášenlivost. Hlavně co žádáme pro příští naše společná vystoupení, jest vzorná kázeň, pořádek, přesný, bezvadný kroj a — dochvilnost.

DOCHVILNOST má zračit se v každém počinu sokolském, v každém konání jednotlivců a podřízených celků. Leč zdá se, že na tento přísný požadavek ctností sokolských uvykli jsme sobě pohlížeti až příliš ledabyly a že ve všem všudy spíše nedochvilnost stala se u nás skorem příslovečnou. Vezměme na příklad pravidelné schůze jednot, odborů, župní, aneb docela i ústředních výborů. Pořad určen na 8. hodinu, ale mnohdy ještě o půl deváté čeká se na dostatečný počet, aby schůze mohla býti zahájena. Členové uvykli si již na to, že stejně v určenou hodinu se nezačíná a tak trousí se jeden po druhém jako do holubníku. Co promarněno tu drahocenného času, který mohl by být zúžitkován pro důležitě zájmy. Následkem této nedochvilnosti musí se pak schůze zbytečně protáhnouti do pozdní hodiny. Jak k tomu přijdou dochvilní bratři, když mají čas mařit zbytečně, čas, jehož by účelně mohli jinak využítovati a čekati na ty bratry, pro něž hodiny snad nejsou pánem. Ze schůze, která pohodlně mohla by se skončit po desáté hodině, přicházejí bratři domů o půlnoci rozmrzeni, že zkráceni jsou o nezbytný odpočinek ku časnému vstávání za denním povoláním.

Důsledky těchto nepořádků mají v zápětí znechucení se další práce našich činovníků a pak se divíme, že tak málo ochotných rukou je

mezi námi. Navykněme si zavčas chodit do schůzi, a získáme tím více na práci i na odpočinku.

Nedochvilnost věsí se nám na paty všude: Průvod stanoven přesně na 1. hod. odpolední a dle toho sraz o půl hodiny dříve s ohledem na řadění průvodu. Leč po jedné hodině ještě hrstka bratři na stanovišti vyhlíží na vše strany, pátrajíc s němou i hlasitou otázkou: Kolik nás as bude? A bratři se stoickým klidem pozvolna se slézají, jakoby si byli vědomi, že bez nich nemůž se vyrazit. Netrpělivý vůdce, zkoumajíc svůj časoměr, chce dáti povel k nástupu, ale bratři kolem miní, aby se trochu posečkalo, že ti a ti jsou již na cestě a že každou chvíli musí dorazit. Minuty utíkají a jest již málo do dvou hodin, když zavzní povel: “Nastoupit!” A zase přesnost a dochvilnost až k pláči. Účastníci průvodu u vědomi, že to tak brzo nezačne, jsou jako švábi rozlezení po vůkolních saloonech, kde statně se posilňují na dlouhý “vejšlap”. Je nutno dát vytroubit povel k nástupu po všech hospodách, aby žizniví (věčně) bratři tu poslední dotroubili a horem pádem vyřítili se z hospody ku nástupu. Obrázek to již skoro všední a opakuje se všude! Nejhorší při tom, že když útvar seřazen a proud se hne pochodem, zpozdilci cestou se k řadám přilepují dle své libosti a hlavní pořadatelstvo ve své shovívavosti je rádo, že zase někdo přibyl. To ideální uspořádání průvodu sokolského jest znemožněno právě naší nedochvilností, ježto děje se na rychlo, když již svrchovaný čas čekáním byl promarněn. Jednotlivé skupiny, neb celky přilepují se k průvodu tak jak cestou byly přirazily.

Kdyby každý v čas byl na místě vykázaném a nemuselo se počítat s těmi, kteří snad ještě se v poslední chvíli dostaví, bylo by snadno provésti přehlídku, rozčlankovati celý proud pro snadné jeho ovládnutí, dáti všem vedoucím potřebné instrukce a pak rázem hnouti se pochodem jako vzorně uspořádaný voj sokolský. K tomu jedině slouží a to podmiňuje naprostá dochvilnost, jakožto základní článek kázně sokolské.

KÁZEŇ v životě spolkovém a národním jedině zaručuje úspěch celku, kázeň sokolská jest kotvou úspěchů našich ve všem konání. Kázeň však musí býti dobrovolná, plynoucí z vlastního sebevědomí, ne tedy nucená, která snad přímo v tvář nechápajících takřka veřvána býti musí, a kterýžto způsob kázně ve vojenském výcviku se často nováčkům do hlav cepuje.

V našem zřízení sokolském požadujeme od všech členů prostých i činovníků kázeň oduševnělou, která vedoucím v práci sama pomáhá, která svým uvědoměním všech povinností k celku shledává přirozeným, že každý musí býti v čas na vykázaném místě, nemá-li nastati zpoždění, zmatek v určeném pořadu. Kázeň podmiňuje i naprostou poslušnost ne k vůli osobě, která jí požaduje, ale k vůli prospěchu, zájmu

a cti celku, jemuž dobrovolně a s láskou sloužíme a proto mluví-li ustanovený vůdce ku ostatním, tu každý z podřízených bratří musí býti pozorným, tichým jako pěna, poněvadž to, co se mluví ústy vůdce, vedoucího, mluví se proto, aby to všichni slyšeli a všichni věděli, neboť povely udílí se proto, aby se plnily a to přesně plnily.

Špatnou ukázkou zkáznělosti naši jsou ti, kdož mezitím co ostatní nastupují do řadů, odskočí si ještě "na jednu" pro posílení, nežli zazní povel k pochodu, kdo dokuřuje slavíka, aby užil poslední špetky své pochoutky, aneb ti, kdož při vyjížděcích sokolských surově první cpou se do vlaku, aby nejpohodlnější místa si zabezpečili, bez ohledu na to, že sestry naproti tomu musí se spokojiti se zbylým místem, třebas v koutu stěsnány.

Ba mnoho zjevů dalo by se vyličiti o tom, jak dosud špatně pochopena jest pravá kázeň sokolská. Vinu toho nesou hlavně vedoucí, kteří nedovedou členstvu kázeň správně vštípití a tudíž v pravý vždy čas a na pravém místě vymá-

hati. Máme sice dosti velitelů, ale málo učitelů.

Prohřešují-li se proti kázni sami vedoucí, jak možno pak ji vymáhat od podřízených bratří? Že proti kázni hřeší i zodpovědlní vedoucí, toho máme smutné doklady z různých společných vystoupeních našich, kdy vedoucí prostě nenacvičovali společné cviky se svými cvičenci neb cvičenkami jedině proto, že nebylo podle jejich, nebylo z jejich hlavy a sěsměšňující poctivou námahu druhých, zasévali tím zhoubné sítě nekázně ve své podřízené hlavy. Nechceme případy ty zvlášť jmenovat, každý tuší, kam narážíme, kde hniloba, jež otravuje práci společnou. Věříme však, že více cestou smírnou přivedeme tyto neblahé neshody, zavížené předpojatostí jen jednotlivců, na pravou míru a že bližším poznáním se při práci a uvědoměním povinností ku společnému celku vymizí mezi námi jednou pro vždy. Jest již věru na čase, aby zapomenuto bylo dřívějších rozdílů a svárů. Vždyť žádná chyba není tak velkou, by nedala se napravit, žádný předsudek není tak hlubokým, by nedal se překlenouti bratrským poznáním!

SOKOLSKÁ IDEA A SVOBODOMYSLNOST.

ÚVAHA BR. V. SEDLÁKA.

V poslední době mnoho se mluví a píše o svobodomyslnosti, kterou prý akce Národního Sdružení zatlačila do pozadí. V orgánech podpůrných Jednot jsou stále psány úvahy, v jaké formě se má ta svobodomyslnost oživit a propagovat.

I náš poslední sjezd sokolský v Clevelandu neopoměl vtěliti do stanov zásady svobodomyslnosti.—Na první pohled věc u Sokolstva samozřejmá, aby vsunuta byla do stanov; ale když je ve stanovách, je třeba ji také propagovati, a to bude asi úkolem vzdělávacích odborů, a proto je třeba tendenci svobodomyslnosti (u Sokolstva) si ujasniti. Jisto je, že názor na svobodomyslnost v podstatě se různí. Někteří, a těch je asi nejvíce, cítí svobodomyslnost v nevěře, v nepřátelském stanovisku ke všem církvím a náboženstvím, a vůbec ke všemu, co jakkoliv připomíná duševní život ve smyslu náboženském. Jiní potahují svobodomyslnost i na záležitosti politické a společenské; a ještě jiní (mezi něž i já náležím) definují si svobodomyslnost hned dle názvu a sice, svobodné nazírání na každou ideovou (duševní) otázku, zkoumání její zásady mravní; a tuto svobodu myšlení šetřiti u každého, ať nevěrece, neb člověka s náboženským citěním. — Jen taková svobodomyslnost se mi zdá býti na místě v instituci sokolské, která má sloužit celému národu, a v jistém směru společnosti vůbec. — "Nezdravý kompromis!" namítne snad ten, který nepřipouští, aby se o věci, kterou přijímáme jako zásadní, uvažovalo také z jiného hlediska; ale já však věřím, že nebude námitek, když pro svůj názor na svobodomyslnost podám

nějaké důvody. Aby však nestávalo předsudků, prohlašuji předem, že s vírou jsem se vypořádal dříve, nežli jsem přijel do této země, a je to u mne již otázka překonaná, a nepovažuji ji za tak důležitou, aby vytvořovala zde propast mezi naší národní větví, a nechápu, jak lidé, kteří na jedné straně víru a náboženství podceňují, na straně druhé ho přeceňují. — Naše stanovy nám sice nepraví, jaká ta svobodomyslnost má býti, pouze, že člen nesmí náležitě neb vědomě sloužiti žádnému náboženskému spolku; ale dle dopisu br. Tůmy z New Yorku, v němž praví: "Bud' věřit, aneb nevěřit", a kterýžto bratr byl navrhovatelem oněch zásad pro stanovy, soudím, že žádný nemá býti členem obce, kdo má jakékoli náboženské citění. — Br. Tůma mi jistě odpustí, že navazuji na jeho slova, když jedná se o vytríbení názorů na věci zásadní. Stanovy Sokolské Obce v Čechách též praví, že nemůže být členem sokolského bratrstva, kdo slouží klerikálům, ale vedle toho se praví, že šetří se náboženské a politické přesvědčení každého jednotlivce. Česká Obec Sokolská, která má ve svém středu jistě muže tak pokrokové jako v Americe, neučinila tak jistě ze žádného kompromisu, nýbrž proto, aby nezavedla Sokolstvo k stranic-tví, a držela se programu všenárodního. A jestliže i vzdor tomu povstali ve vlasti truc-organi-zace, není to vina Sokolstva; kdežto zde v Americe, dobrovolně tu vinu na sebe přijímáme. — Ovšem zde jsou jiné poměry, a také doba musí přinášet pronikavé změny v sokolských řadách, směřující k osvětě a pokroku, — ale vzdor tomu nemáme znesnadňovat, nýbrž umožňovat příle-

žitost všem, aby právě stykem s námi přesvědčili se o mravních zásadách Sokolstva, a jen tím přispějeme, aby se od náboženství emancipovali ti, u kterých se tak dosud nestalo. Ale budeme-li kolem sebe stavěti čínskou zeď, budou vždycky výsledky opáčné. Náležel jsem před spojením k Župě Fuegner-Tyršově, kde jsme ve stanovách neměli žádnou svobodomyšlnost, ale v praxi jsme ji prováděli zrovna tak jako Národ. Jed. Sokolská, nebo Jed. Děln. Amer. Sokolů, a můžeme dnes s jistotou říci, že v našich řadách máme mnoho dobrých bratří, kteří s náboženstvím do této země přijeli, a byli by se v něm ještě více utvrdili, v katolických zdejších spolicích, nebýtí toho styku. — To je konečně věc podřízenější; důvod svůj opírám o vážnější příčiny, které čerpám z naší historie. — Dnes, kdy konečně dosáhli jsme svobody vlasti, uvědomme si poctivě příčiny, které přivedly náš národ k úpadku v minulosti. Nebyli to jen Habsburkové a Řím, ale naše vlastní stavovská a náboženská nesnášenlivost. — Byly to tytéž náboženské třenice, které ještě dnes živíme — doznejme si to upřímně, a budiž nám to výstrahou!! A idea sokolská je určena k tomu, aby povznesena byla nade vše stranictví a krajní vášně. Sokolstvo by nemělo působit k tomu, aby se opět tvořila mezi česko-americkou větví propast, která se zdála mizeti zásluhou osvobozovací akce. Pozorovali jsme v této době nemilé zjevy, že fanatický katolík zdráhal se přispěti na svobodu vlasti, zrovna jako fanatický svobodář. Uvažme, zdali by byl zde ten výsledek v osvobozovací práci, kdyby nebylo po těch těžkých bezpodstatných předsudcích došlo ku sblížení mezi katolíky a svobodáři; jak by byla naše věc stála v Čechách, kdyby celý národ svorně nešel za jedním cílem? Tak jako Anglie využítkovává náboženských sporů mezi irskými katolíky a evangelíky, a odpírá proto politickou svobodu Irsku, tak také by naši nepřátelé využítkovali, kdyby na příklad katolíci v Čechách otázku všénárodní podřídili otázce náboženské, a prohlašovali se pro katolické Rakousko. — To měli jistě na mysli naši zástupci v Národním výboru, a nyní ve vládě, kde zasedají společně, radikální socialista vedle kněze. Osud *celého* národa všem tanul na mysli, a osud *celého* národa tanul na mysli i našim legionářům, kteří svorně mřeli za svobodu vlasti, jeden s Bohem, druhý bez boha. — A jen tato politická a náboženská tolerance přinesla úspěch našemu malému národu, co zatím nesnášenlivost rozvracuje obrovskou Rus. —

Přehlédneme-li trochu světové dějiny, najdeme mnoho příkladů, kdy mocné a kulturní národy upadly vnitřními boji, a nejvíce boji náboženskými. Než na to by bylo potřebí povolanější péro, a já se při držím jen našich záležitostí v sokolstvu (svého téma). Na to, co zde shora uvádím, může ovšem každý odpovědět, že náš národ je dosti vzdělaný, aby věděl, kdy má postupovat svorně, a kdy si má vyřizovat svo-

je stranické zásady. To je ovšem pravda, ale nemáme se nikdy nechat zavést zájmy strannickými do krajnosti, neboť zájmy celonárodní vyžadují soustředěné práce všech složek národa neustále. A zvláště do sokolské výchovy nevkládme žádného stranictví! neboť pravíme-li, že jen nevěrec je mezi námi hoden býti, — jest to stranickost zabíhající do fanatismu, pojmu svobodomyšlnosti se přičící, a podobáme se v taktice církvím, které nařizují věřit bezpodmínečně, (a my zase nařizujeme bezpodmínečně nevěřit). Když pak ještě mimo to vidíme tu svobodomyšlnost projevovat v různých "postních kázáních" a jiných obřadnostech, které nejsou nic jiného než nechutné kopírování obřadností církevních, — pak nám z té svobodomyšlnosti nezbyde mnoho. — Nemám nejmenšího úmyslu znehodnocovati mravní zásady a snahy svobodomyšlných pracovníků, aniž se chci zastávat náboženství, třeba že těž nepřehlížím i jeho mravní zásady, ale trvám, že k duševnímu osvojení přichází lid vývojem, a nikoliv terorem.

A nyní chci poukázat, jak můžeme přijíti s takovou zásadou do rozporu i v praktickém životě. Odstěhuji se někam na západ do české osady. Osadníci budou vesměs katolíci. Aby udrželi děti při mateřském jazyku, chtí vystavit katolickou školu. Je mojí povinností ten podnik podporovat jako Čecha, aneb jako nevěrec státi vůči tomu nepřátelsky? — Jiná otázka. Jak by se zachovala Obec Sokolská, když by některá jednota navrhla, aby ve smyslu stanov, vyloučení byli všichni členové zednářských loží, Odd Fellows, různých rytířských řádů, neboť všichni ti to členové, nežli byli do těchto organizací přijati, museli prohlásit, že uznávají vyšší bytost — Boha? (Byla by to hezká řada, se starostou obce v čele.) "Nezdravý kompromis"! mohl bych odpovédit těm, kteří by toto faktum omlouvali. Sokolové často závodí na jednom cvičišti s cizonárodními (nejvíce s Němci) tělocvičnými spolky, které mají různé tendence náboženské a politické, jako Y. M. C. A. se židovskými, se socialistickými a t. d., ale jistě by se setkal s odporem ten, kdo by navrhnul, abychom všichni Češi, kdož přijali jsme Tyršovu soustavu, sešli se jednou na společném cvičišti, totiž naše Sokolstvo, katolické a Děln. Těl. Jednoty. Takový styk jednou za dlouhý čas by byl posuzován, že je na újmu našich zásad, (snad jsou opravdu tak citlivé), co zatím na druhé straně jako dělníci pracujeme v továrnách celé dny, týdny a léta vedle lidu různých národů a různých zásad náboženských i politických; a vycházíme. Proč nemáme tolik tolerance pro naše vlastní národní zájmy?? Do naší organizace dle stanov nemohli by přistoupiti naši nejlepší národní pracovníci v Americe, jako Dr. Smetánka, prof. Zmrhal, Vaněk, major Šípek, Písek atd., nesměli bychom dbáti na jejich národní a humánní zásluhy, ani mravní kvality; ale za to mají mezi námi přednost ultrasvobodáři, z nichž mnozí (aspoň v Chicagu) dosud na svobodu vlasti nepřispěli ani centem. —

Jeden náš cíl byl vždy svoboda vlasti, a tuto svobodu národa vyhlásil v Praze kněz Zahradník, nyní ministr železnic, jeden z našich nejlepších lidí ve vlasti, který přímo smrtelné rány zasazuje vysoké katolické hierarchii — ten by ovšem našim členem nemohl být. A nebylo by ani divu, kdyby ve smyslu zásad nesouhlasil někdo s tím, aby prezident Masaryk, který se též s naší svobodomyšlností nestotožňuje, obdržel čestný diplom; o p. Frottinganovi ani nemluvě, neboť je baptista. — Je to snad ode mne absurdní, že jsem jména těchto zasloužilých mužů uvedl ve spojení s našimi soukromými záležito-

stmi? Nikoliv; učinil jsem tak zúmyslně, abych zdůraznil, že velké mravní a lidské zásady nalézají sídlo v srdcích i lidí náboženských, neboť žádné náboženství nečinilo člověka špatným, nýbrž lid sám učinil špatným náboženství. —

Mějme proto v Sokolstvu na mysli hlavně mravní zásady, a mravní potřeby našeho lidu, a v těch tendencích necht' koná se veškerá naše nejen ve smyslu politickém a společenském, ale osvětová práce. — Bud'me pravými demokraty i ve směru duševním a myšlenkovém, a tak staneme se pravými svobodáři.

FYSIOLOGIE TĚLESNÝCH CVIČENÍ.

DLE PŘEDNÁŠEK DR. F. A. SCHMIDTA O SVĚTOVÉ VÝSTAVĚ V ST. LOUIS KONANÝCH, NAPSAL MUC. VÁCLAV VELKOBORSKÝ, UČITEL TĚLOCVIKU.

(Vyňato ze "Cvičitelských Listů", roč. IV.)

(Pokračování.)

Zvláště nutno přesvědčivě též odůvodnit cenu her pro mládež dorůstající. Necht' se provádí školní gymnastika švédským nebo německým, nebo způsobem obou těchto odvozeným — pokud nedojdou cviky rychlosti a vytrvalosti zahrnujíc v to hry jakožto rovnocenné a oprávněné formy cvičební vydatného a pravidelného pěstování, jest každý takový systém tělocvičný nedokonalým. Musím podotknouti, že získává tento náhled u zástupců tělocvičnického nářadového stále více půdy. Jest si pouze přát, aby hry byly vydatné a nestaly se hračkou. Též ve Švédsku jest v chodu připojení her a tělesných cviků na volném vzduchu ke školnímu tělocvičnickému. "Hry", praví se v oficiálním průvodci po švédské výstavě školské v St. Louis, "tvorí nutné a přirozené doplnění švédské gymnastiky a jsou nad to velice cenným prostředkem k utvoření charakteru." Jest však tady jako onde potřebí organického splynutí této stránky tělesných cvičení s vlastní školskou gymnastikou v jednotný celek výchovy těla.

Za tím účelem naznačím fyziologický a hygienický půdorys v pokračování.

Fyziologická úvaha o tělesných cvičeních.

Naše úvodní snahy směřovaly vždy k tomu, aby byly vyznačeny aspoň v základech hlavní typy dnešních soustav.

Seznali jsme, byť jen povrchně, významnější otázky z oboru tělesné výchovy a tělocvičnického.

Přes zkušenosti nabyté po mnohých letech vedou se spory o tyto otázky dosaváde, ba ony jsou příčinou mnohých dosud nesmířených protiv. Pouhá zkušenost vychovatelská, byť byla sebe bohatší, nedostačuje, aby určila, jaká cvičení jest nám konati a jak je prováděti, chceme-li býti účastni pokud možno všech předností a všech blahodárných vlivů, jichž lze vůbec dosíci cvičením tělesným. K vychovatelské zku-

šenosti musí se družiti znalost dějů fyziologických, jež při cvičení v našem těle probíhají.

Fyziologie pohybu nebo cvičení tělesných může tu býti vybudována dvojím způsobem. Jde totiž nejprve o to, aby se stanovila u jednotlivého cviku nebo tvaru pohybu účast jednotlivých svalů, pohyby ve kloubech, změny v poměrech těžiště atd. krátce: úhrn všech mechanických pochodů. Potom však bude stanoviti, jaké prameny síly má tělo lidské ku provedení těchto mechanických výkonů a jaký význam mají nejen tyto samy, nýbrž i jaký vliv má výroba nutných sil mechanických na různé životní funkce našeho těla.

Pro ocenění jednotlivých cviků jest tudíž důležitě, abychom získali názor o jejich mechanice. Chceme seznati rozsah a způsob vyskytující se tu pohybu kloubů, jakož i svaly, súčasně při pohybu těchto kloubů. Naše kostra sestává totiž z četných částí pohyblivých a všude kloubově spojených. Žádný pohyb, byť jen poněkud rozsáhlejší, nemůže se díti na některém místě těla našeho, aniž by se neporušila rovnováha celku.

Udržení rovnováhy podmiňuje proto při pohybu některého místa celou řadu účinků sil na jiných místech těla, má-li totiž býti zachováno přímé držení těla. Tak na př. dostačí upažení v pravo s nepatrným břemenem (2kg. činkou), aby se porušila rovnováha napjaté páteře, neboť tato se musí vypjati v oblouk ve směru paže. Má-li však zůstatí páteř napjata a zachováno vzprímené držení těla musí napínače na levé straně (podél páteře) působiti proti onomu tahu, tím že jsou mocněji napínány, t. j. lehce se smrštiti. Tato práce napínačů páteře vzrůstá tím více, čím větším břemenem obtížíme upažené rami. A tak může cvičení, které byla původně cvičením paže, vykonávati svůj hlavní vliv konečně na činnost napínačů zádoových.

Podobným způsobem mohou pouhé pohyby paží změnit svůj charakter následkem zvláštní mechaniky kostry ramenní. Náš věnec pletní (lopatky, kosti klíční, zakloubení v ramenech a na kosti prsní) není jako pánev (kosti kyčelní a křížová), která nese břemeno trupu, tak podobně kolkolem uzavřenému prstenu, nýbrž jest nazad (mezi lopatkami) otevřen, rozvírá se, kdežto v předu jest spojen pouze malým velice pohyblivým kloubem sedlovým (kloubem kosti prsní a klíčku) se skeletem (kostrou) trupu. Jinak však jest věnec pletní připevněn na hrudník a páteř jenom svalstvem. Zvláště je tomu tak u lopatek, na něž se paže pomocí kloubu ramenního připojují.

Každý pohyb paží přivádí též lopatky z jejich polohy: jdou do předu a vně, kdykoliv předpažíme, jdou nazad a dovnitř k sobě při mocném zapažení a pod.

Zvláště při silném zatížení paží musí svaly jdoucí k lopatkám upevniti polohu lopatek, nemá-li pošnutí jich dosíci stupně, kterýž znemožňuje zaujetí držení těla gymnasticky pěkného. To lze pozorovati především při podporu na bradlech.

Při povrchním pozorování jsou to pouze svaly paže, které konají hlavní práci. Tím, že se stáhnou, mocně udržují celou paži jako pevnou hůl a tu zdá se, že pouze na hlavicích kosti ramenních spočívá celá váha těla pomocí věnce pletního.

V pravo a v levo však po stranách sloupce páteřního (mezi lopatkami) jest věnec pletní otevřen.

Tato mezera jest vyplněna malými, silnými svaly, jež upevňují vnitřní kraje lopatek na páteř.

Jenom tenkrát, když lopatky se přiblížily co nejvíce ke sloupci páteřnímu, takže jejich vnitřní okraje s páteří jsou rovnoběžny, zachováme pěkné držení těla ve vzporu, při čemž se nese hlava vzhůru a zpřímá, štíhlá šije pak zpřímá se drží a prsní koš vyklenut vpřed vystupuje.

Trup ovšem klesá ve vzporu svou vahou dolů, při čemž lopatky se od páteře oddalují a tak se otočí, že jejich vnější hoření úhel jde nahoru, nejsou-li ony svaly dosti silny, aby udržely v rovnováze celou váhu těla přenesenou na výběžky nad pažemi. Je to jedině mocný vývoj některých malých svalů lopatkových v poslední instanci rozhodujících, zda děje se vzpor na bradlech v dobrém nebo špatném držení, t. j. vklesnutím hlavy mezi ramena.

V tomto případě jest cvičení nad pochybu škodlivé. Jest dlužno poznamenati, že mnozí cvičitelé toto vadné držení těla přehlížejí, "jen když ostatně cvičení jde".

Kdo má určovati, v jakém stáří a jak silní cvičenci takové cvičení v podporu smějí vůbec předsevzítí, musí znáti tyto zcela patrné poměry anatomickofysiologické a všimati si jich.

A zvláště zase nevěnuje se pozornost tomu, že u děvčat svalstvo pletní daleko méně jest schopné odporu než u chlapců.

V této úvaze dále jsou jen tak jednotlivé prakticky důležitější příklady vybrány, jež mají ukázati, pokud již jednoduchý fyziologicko-anatomický rozbor nějakého pohybu nebo cvičení lepší názor může poskytnouti o stávajících poměrech mechanických a jak jest získati úsudek zvláště o tom, jaké skupiny svalstva při tom jsou hlavně účasný.

Takového názoru potřebujeme, abychom na tom základě mohli sestavy různých cvičení předsevzítí, aby připadla všem oddílům ústrojí hybného přibližně stejná míra cvičení, pokud slabé partie nevyžadují ohledu zvláštního.

Na takové cestě byl by pak cíl souměrného vývoje tělesných forem a rovněž bylo by dosaženo krásného držení těla. A to jest ten způsob zkoumání (určiti totiž při každém cvičení svaly zvláště činné), na němž byla vybudována švédská školní gymnastika. Nechceme ovšem zatajovati, že takto získaný úsudek o mechanice pohybu vyhovuje pouze jednodušším tvarům cvičebním a určitým poměrům.

Pro spletnější druhy cvičební, tak na př., pro složitá švihová a tahová cvičení náradová jest naše znalost mechanických podmínek a pochodů přece dosud v prvních počátcích.

Tu leží ještě ladem mnoho důležité a úrodné půdy.

Tím důkladněji však jsme v poslední době poučováni o mechanice celé řady přirozených druhů pohybu.

Jmenuji tu předně chůzi nebo pochod člověka, dále běh a též skok.

V těchto zkoumáních prokázal nepomíjející služby vědě nedávno zemřelý francouzský akademik Jules Marey, jeho žáci ve Francii Carlet a Demeny, dále pak W. Braune a zvláště O. Fischer v Německu.

Tito zkoumatelé použili totiž při svých pracích tak zvané grafické metody, při čemž bylo určeno tvarem křivek trvání jednotlivých fází pohybu (t. j. jak za sebou sledují), jejich rozsah a množství vynaložených sil.

To bylo umožněno měřením tlaku nohou na zem při chůzi, skoku a běhu (Marey, Carlet, Demeny), byly však též vypočítávány přímým mechanickým rozbohem (Fischer).

Pro tato měření byla vynalezena celá řada duchaplných přístrojů, zvláště Mareyem. Této kreslicí metodě pro poměry pohybu a tlaku při pohybu v před dostalo se významného doplnění novodobým vývojem fotografie.

Již řadové snímky od Muybridge ve Spoj. Státech, Auschuetze a Kohlrausche v Německu, Londe ve Francii, abychom vyjmenovali pouze několik nejlepších — vysvětlují prehavý pohyb celou řadou jasných obrazů po sobě jdoucích.

V jedné vteřině dá se zhotoviti 25 až 50 takových snímků.

(Pokračování.)

KALENDÁŘ SOKOLSKÝ.

PAMÁTNÉ DNY ZE ŽIVOTA SOKOLSKÉHO, A UDÁLOSTI Z DĚJIN ČESKÝCH I AMERICKÝCH.

DUBEN.

5. dubna r. 1355 *korunován císař Karel IV.* za císaře římského. Karel IV. ze všech králův, kteří kdy v Čechách panovali, jest nejoblíbenější, naproti tomu v řadě císařův německých pokládán bývá v historii německé za jednoho z nejslabších a nejnehodnějších, byv zván "otcem Čech, ale svaté Římské říše arciočímem. Nemohouť Němci Karlu IV. zapomenouti, že neučinil totéž ve všech zemích německých, co se mu podařilo v Čechách. Leč pro nás Čechy velikost a význam Karla IV. podávají nejlépe i vystihují dle historických dokladů dějiny Palackého.

Po pěti bouřlivých stoletích, která uvalila na vlast naši záhuby bez počtu, nemůžeme téměř ani kroku činiti, abychom imposantními pomníky, ježto věkům vzdorovati se zdají, upomínání nebyli na panovníka, kterýž je po sobě pozůstavil, duchem svým je obživiv — neb náhodou snad město, v němž žijeme, založeno jest od něho, ulice, kterou kráčíme, vyměřena od něho, most, po kterém se ubíráme, od něho postaven, škola, ve kteréž vzdělání jsme nabyli, založena od něho, ba samé to vino vlastenecké, kterým se žičíme, jeho působením k nám přivedeno atd. — a když máme to přesvědčení, že velkolepé ideje a podniky, kterými zakládá i chová se blahobyť národův a státův, najdou se v působení tohoto panovníka všude uskutečněné — an uvedl pořádek, pokoj a bezpečí do všech poměrův, hájil právo a zákon, množil a pojistil důchody státní, vzbudil v národu průmysl kvetoucí v obchodu i v živnostech, v hornictví i rolnictví, též lásku k naukám i k umění, ušlechtil mřavy a osvícenost, povznesl jméno české za hranicemi; — když dále srovnáme Čechy r. 1378, kdy skončilo se působení jeho, s Čechami r. 1333, kdy co správce do nich ponejprv z ciziny (byl vychován u dvora francouzského) přijev, nenašel tam ani domu ku přebývání, aniž peněz k nejnnutnějším potřebám, ale všecky prameny veřejné moci na čisto vyčerpány, aneb zadluženy (následky to hospodářství dobrodruha, krále Jana Lucemburského, otce Karlova), když mu spatřiti bylo rozbroje domácí mezi šlechtou i duchovenstvem — když to vše my Čechové uvažujeme, musíme patřiti s úctou zaslouženou na panování Karla IV., jehož právem nazýváme "Otcem vlasti".

7. dubna r. 1348. dáno císařem Karlem IV. ustanovení o založení *university pražské* pod zlatou bullou dle vzoru university pařížské, na kteréž sám byl studoval, a proto rozdělena ona hned na čtyřvery fakulty: theologickou, juridickou, medicínskou a filozofickou. Ústav ten byl u Karla IV. přední jeho zálibou, kteréž i po celý život největší věnoval péči, a kteráž pojistila mu také nesmrtelnou zásluhu o uvedení a zvelebení naučného vzdělání, jak v Čechách, tak i v jiných zemích evropských.

Touže zlatou bullou ze dne 7. dubna r. 1348 prohlášena byla nedílnost *koruny svatováclavské* spojující Čechy, Moravu, vévodství Opavské, knížectví Slezske a Hor. Lužické na věčné časy budoucí. Originály všech těchto listin, historicky pro nás důležitých, nacházejí se v c. k. tajném archivu ve Vídni (nebyly totiž zúmyslně dnes zničeny), některé pak dulkácky také v král. korunním archivu v Praze. Listiny ty zřejmě dokazují historické právo příslušenství oněch území, o něž dnes veden vládou československou spor s Poláky i Němci.

10. dubna r. 1862. valnou schůzí pražské tělocvičné jednoty přijat byl kroj sokolský, který prodělav mnohé změny, stal se svéráznou představou českého Sokola.

20. dubna 1862 přijato Tyršovo heslo: "Tužme se!" za heslo spolkové.

27. dubna 1862 konán první výlet pražské tělocvičné jednoty na památný Říp ku národní slavnosti tam pořádané. Účastníků bylo celkem 73.

30. dubna 1905 pořádan byl "všesokolský den" v Colliseu v Chicagu za ohromné účasti českého a slovanského lidu. Ohromná prostora Collisea v ten den byla úplně zaplněna. Bylo to první společné vystoupení Nár. Jednoty Sokolské, Župy Fuegner Tyršovy, jednot slovanských, dělnických a jiných mesdružných z Chicaga, Racina, Milwaukee, Cedar Rapids, St. Louis, Omaha a j. Prostrná a rej obrazcovou cvičilo 328 Sokolů, kužele 242 Sokolic a společná přes 1.000 žáků a žákyň. Na nářadí cvičilo 32 družstev.

Veřejnému cvičení předcházela velkolepý průvod a zakončení slavnosti akademie za spoluúčinkování Ústřední Pěvecké Jednoty. Morální úspěch tohoto společného vystoupení Sokolstva dal podnět ku poradám na sloučení všeho Sokolstva amerického.

LITERÁRNÍ HLÍDKA.

"*Tělocvik dětský*", dílo bra. Jos. Čermáka, učitele tělocviku, v Chicagu, vydáno bylo nákladem Ústř. Techn. Odboru Sokolské Obce v Americe. Leží před námi v úhledné úpravě kniha o 493 stránkách, opatřená kresbami a fotografickými snímky, rozdělená na 4 hlavní části a to: I. cvičení pro děti od 6 do 9 roků, II. Cvič. pro děti od 9 do 12 roků, III. Cvič. pro děti od 12 do 15 let, IV. Hry a cvičení ukázková. Mimo této vlastní látky souborné vedle předmluvy autora jest tu několik velice výstižných pokynů a pojednání jako: "O tělesné výchově dorostu, Metoda, O rozdělování látky cvičební dle stáří, Pokyny, jak počínati si s útlým dorostem při cvičení na nářadí, O cvičení dospívajícího dorostu ze stanoviska hygienického. O důle-

žnosti her v tělesné i mravní výchově dorostu, O důležitosti přímého držení těla, Několiv slov o velení a Rozvrhy cvičební." Uvádíme tyto články výslovně k vůli tomu, aby naši cvičitelé a cvičitelky nejen si je pečlivě a pozorně přečetli, ale zároveň, by cenný obsah jejich vžil se jim do mozku a srdce, stal se jim měřítkem a zákonem při zodpovědném úřadu cvičitelském pro zdárnou výchovu naší české mládeže. Nenit' kniha tato vydána jenom k vůli obeznámení se toho, co mají cvičiti s dětmi svěřenými, nýbrž taky proč a jak. Tedy způsob a pohnůtky se zřetelem na účel a náš vlastní cíl. Pokud bezmyšlenkovitě budou přijímána všechna díla a pomůcky ve výchově tělesné našim cvičitelstvem jako vydatná úspora vlastní duševní ná-

mahy a tvorby, aneb jinde jako "Slovník naučný", do něhož občas nahlédnou, když vědomost o tom schází, tu upřímná snaha autora i vydavatelstva (t. j. Ústř. Techn. Odboru) mine se účelem vlastním.

"Tělocvik dětský" jest bohatou studnicí poznatků a pravd u výchově mládeže a autor jeho tu seskupil je v stručný a přehledný soubor na základě svých dlouholetých zkušeností theoretických i praktických, tak že každý vedoucí, kdo s opravdovou láskou a pochopením čerpatí bude poučení v něm obsažená, nalezne tu pravou cestu, kterou nutno jest se bráti ve vážném a nejvyšším zodpovědném povolání ve výchově příštích našich pokoleních. Pomíjajece podrobnou kritiku ze stanoviska čistě odborného, poznamenáváme jen tolik, že jedinou vadou celého díla bude, jestliže první vydání jeho zůstane nerozebráno. Po čem dlouho bylo želáno, a stále jevil se nedostatek řádných pomůcek a návodů pro správné cvičení žactva, dnes záslužnou pílí a oddaností bratra Čermáka k naší věci v první řadě nejdůležitější stalo se skutkem, a záleží jen na našich bratrích a sestřích vedoucích i těch, již povolání cvičitelskému s láskou oddati se chtějí, aby dílo ceny trvalé bylo jimi užítkováno a dočkalo se zároveň několikanásobného vydání. Tím nejlépe osvědčili bychom význam a pochopení díla "Tělocvik dětský" a vzpružili bychom tím i další úsilovnou snahu Ústř. Odboru za vzděláním našeho cvičitelstva ku prospěchu celé Sokolské Obce, jejíž budoucnost dnes spočívá v řádně odchovaných příštích generaci národa našeho. Dílo Čermákovy vypraveno bylo Národní Tiskárnou v pěkné úpravě a cena stanovena vzhledem ku hojnému rozšíření pouze za výrobní cenu \$2.00. Objednávky vyřizuje br. jednatel, V. V. Tom. Vonášek, 1647 So. St. Louis ave., Chicago, Ill.

Týdenní Obzor (Weekly Outlook). Týdenník věnovaný zájmům československého spolkového života a úřední spolkový orgán, vydává V. Havelka. Předplatné \$2.50 ročně. Nový tento list svoji tendenci a řízením dle prvních jeho čísel slibuje býti opravdovým zrcadlem našeho života spolkového a hájitelem ušlechtilých snah v zájmu jeho. Proto doporučujeme členům našim jeho odbírání, aby tak poskytnuta byla hmotná podpora na povznesení a rozšíření listu, v němž i naše zájmy sokolské s patřičným zřetelem na naši výchovu budou jistě propagovány více, než dosud veřejným tiskem se dělo.

SOKOLSKÝ RADCA. Díl I. Vydala Župa Matúša Čák-Trenčiansky Těl. Sloven. Jed. Sokol., sestavil Literární výbor téže Župy: br. P. Blažek, M. Poláček, F. Čelko a K. Krištůfek v Pittsburghu, Pa. Jest to snůška pokynů ku příštím sletu Sloven. Jednoty po čas konvence v Homestead, Pa. v květnu r. 1919. o kroji, jakož i o cvičebním úboru členstva a dorostu, o žup. kursech, společná cvičení pro slet Župy. Příklady cvičebních večírků pro členstvo, Sokolice a dorost omezují se pouze na několik ukázek postupnosti a nesnadnosti bez zvláštního zřetele na methodickou úpravu dle určité osnovy. (Tak na příklad pro žáky na koni na děl bez madel shledáváme obsáhlou osnovu: mety přednožmo, roznožmo, skrčmo, a únožmo, což jest látka pro jeden večer více než přes míru). Z článku "Sokolstvo a budoucnost" vyznívá stejný stesk na nedostatek schopného a uvědomělého cvičitelstva, na nedostatek odborných pomůcek pro výchovu dorostu a pisatel Pav. Blažek vidí spásu v Sokolském tisku, který má odpomoci pokleslosti v jednotlivých sborech. Velmi pěkným článkem "Naš dorost" br. Senický se přimlouvá, aby na příštím sjezdu Slo-

ven. Sokolstva v Homestead, Pa. zvolen byl správca (starosta) podrostu, který by měl výlučně na starosti podrost s podřízenými správci, cvičiteli, učitelé a opatrovníky sborů.

Sokolský Radca prvním svým číslem projevuje snahu sloužiti slovenskému Sokolstvu ve dvou směrech: Po prvé jako rádce tělocvičný, po druhé buditel a rádcem vzdělávacím všeobecně. Knižka obsahuje 106 stránek a cena jeho je 40 centů. Odporučujeme našemu členstvu k poznání práce našich bratrů slovenských.

ZTRÁTY ČESKOSLOVENSKÉ ARMÁDY VE FRANCII.

Československé ministerstvo války v Paříži zaslalo nám seznam ztrát z bojů československé armády ve Francii. Seznam souhlasí s oním již dříve uveřejněným.

Úmrtí dobrovolníka Karla Šnajdra z Chicaga, které bylo hlášeno našemu ministerstvu francouzským generálním štábem, bylo vyvráceno. Dobrovolník Šnajdr jest živ a nachází se přítomně v československé armádě v Zemích Československých.

V přípisě, ministerstvo války Zemi Československých v Paříži, dodává:

"Později doručíme Vám spisek našich vojáků pohřešovaných (válečných zajatců a p.), dobrovolníků to Amerických, neboť i v tomto případě nutno postupovati co nejzdržlivěji.

Předpokládá-li Vám Ministerstvo Války Republiky Československé zprávu o úmrtí vojáků-dobrovolníků armády Československé ve Francii, příšlých z Ameriky, čini tak s pocití nejhlubší účasti a soustrasti, kterou prosíme, abyste na prvním místě tlumočil za nás všem pozůstalým a nejbližším příbuzným našich padlých a zemřelých vojáků.

Prosíme, abyste vyslovil tytéž naše pocity celé Československé veřejnosti v AMERICE, která ztrácí v nezapomenutelných zajistě cenné charaktery, ušlechtilé občany, členy spolků, organizací, atd.

Želíme-li s Vámi oběti těchto, které vyzádal si urputný, ale velikolepý boj za osvobození Národa Československého, naplnění jsme přece hrdosti proto, že umírali na poli cti a slávy, kterou vydobyli jménu ČECHOŠLOVÁK; jsme šťastni, že jejich oběti, které v nadšení a oddanosti přinesli, nejsou marny.

S pietou klaníme se hrobům jejich. Kež hroby ty jsou vždycky všem Čechoslovákům důtklivou připomínkou k podobné krajní obětavosti a sebezapření, aby získaná SVOBODA Československého Národa, placená touto ušlechtilou daní krve naší, byla udržena a pro všecku budoucnost jako nejvyšší statek národní uchována a pečlivě využita, tak, aby národ náš, který reprezentovali padlí a zemřelí naši jako vojáci po boku spojeneckých armád tak příkladným a nevyrovnatelným způsobem, osvědčil se zrovna tak platným činilem kulturním ve velké rodině národů budoucího světa.

Československý NÁROD nikdy nezapomene těchto obětí Československé větve v AMERICE, která nejvyššími činy dokázala, že "Co srdce poji, nikdy ani moře nerozdvojí".

Čest památce padlých a zemřelých!

Čest Československé Americe!

Za ministra Války:

Ministr Věcí Zahraničních: Dr. Eduard Beneš."

Československý generální konsulát v New Yorku
F. Kopecký, konsul.

KOUTEK DOPISOVATELSKÝ.

Z činnosti Sokola Chicago: Tělocvičná Jednota Sokol Chicago jest zajisté jednou z těch jednot sokolských, která přes veškeré nepříznivé poměry vyvíjí se stále zdárně a zatím, co jiné jednoty ustavičně nařikají a stěžují si, hledí si členstvo prací a činností upevniti její základy. Výsledky toho ovšem možno zříti na všech stranách.

Nové uspořádání schůzí, které bylo provedeno na výroční schůzi, osvědčilo se znamenitě. Jedna schůze v měsíci určena jest k vyřizování záležitostí úředních, druhá pak odbývána vždy některou neděli odpoledne společně se Sokolicemi co schůze zábavní. Na této neúřední schůzi mimo zábavního programu obyčejně probírány jsou různé záležitosti, týkající se jednoty a naší myšlenky sokolské vůbec, čímž veškeré členstvo jest do činnosti sokolské zasvěcováno a mnohé dobré věci v takovýchto schůzích probírány, byly zavedeny s úspěchem.

Tak v poslední době zahájena byla Sokolem Chicago agitace o zdvojnásobnění členstva, totiž každý člen byl vyzván, aby získal pro jednotu jednoho člena. Také tato akce jest již v plném proudu a na sto členek a členů bylo již přihlášeno. Tím zajisté postaví se Sokol Chicago v čelo všech jednot sokolských v Americe.

Také finanční poměry jednoty v posledním čase byly značně zlepšeny. Výstava pořádaná jednotou vynesla 3400 dollarů, šibřinky asi 350 dollarů, tak že není žádné obavy před nějakou krizí, která by jednotu mohla stihnouti. Finanční kroužek, který byl založen členy Sokola Chicago v poslední době vzrostl o více než sto členů a jest a bude pevnou oporou Sokola Chicago v jeho finančních záležitostech.

Cvičící členky Sokolic pořádají v měsíci květnu přátelskou zábavu a jistě že setká se jako každoročně s úspěchem.

Jednota hodlá zaříditi pro prázdninové období tábor pro svou mládež, kde by tato mohla k svému prospěchu a zábavě letní teplé měsíce trávit. Jak vidno, že Sokol Chicago ve své činnosti předstihuje daleko jiné jednoty sokolské, které obyčejně starají se o vše jiné, chtějí řešiti naše národní a společenské otázky a při tom tu práci, kterou by měli vykonávat, v prvé řadě totiž pracovat na tom, aby jednoty jejich a celé Sokolstvo zkvétalo, staví až do poslední řady. A pak se nařiká, není finančních prostředků, abychom se udrželi. To nejsou jednoty sokolské, to jsou jednoty slabochů, kteří nemají mužnosti, kdy je jí nejvíce zapotřebí a nemají zájmu na tom, aby jednoty jejich prospívala.

Jos. Paskovský, dopisovatel.

Chicago, dne 28. března 1919.

Oslava 40tiletého trvání Sokola Čechie v Chicagu.
Těl. Jed. Sokol Čechie byla založena dne 1. února 1879 — ze žijících bratrů, kteří jednotu založili jsou následující: Vác. Červený, Matěj Pelikán, Jos. Bartuška, Fr. Chmatal a Jan Milota. Již dne 8. května přistoupilo se k bývalé Nár. Jednotě a na žádost k Výk. Výboru zaslán nám cvičitel a sice Jan Čížkovský, který také slavnosti přítomen byl.

Památnou tuto událost založení Sokola Čechie oslavili jsme v sobotu dne 8. března t. r. a sice způsobem jen domácím, ale pěkným; pozvali sokolské jednoty a Výk. Výbor Sokolské Obce, který k naší rado-

sti se dostavil v četném počtu se starostou br. Jos. Plačkem v čele a také se těšili nemalé pozornosti. Návštěva byla velká z vybraného obecnstva, neboť pouze zvaní měli přístup.

Pečlivě připravený pořad slavnosti zahájil starosta, br. Jos. Křišť'an, jenž uvítal přítomné a za hudby "Star Spangled Banner" počal se poznenáhla rozvíjet americký prapor vysoko nad hlavami obecnstva, které uvedeno ve velké nadšení. Následovala sokolská báseň, kterou pěkně přednesla sl. Růžena Hlaváčková a byla odměněna bouří potlesku. Pak obveselovali nás naši umělci kalifornští, pan Krejčí a Slávka Krejčova různými kuplety a výstupy, na které bude obecnstvo sev. záp. strany dlouho pamatovat. Po té následoval slavnostní akt, představení zakládajících členů shora jmenovaných. Starosta br. Jos. Křišť'an oslovil tyto naše průkopníky dojemnými slovy a ozdobil prsa jejich pěknými sokolskými odznaky s přáním, by jim bylo popřáno mezi námi setrvat na dlouhá léta a jejich vytrvalost v práci sokolské by byla nám ostatním vzorem.

Za všechny poděkoval br. Fr. Chmatal dojemně, ale již třesoucím se hlasem.

Žel, že br. Václ. Červený neuznal za dobré ku slavnosti se dostaviti, škoda že byl také náčelníkem v jeho mladém věku, tím si dal špatné vysvědčení, a my nezapomeneme.

A proto, že jsme měli připravený dárek pro br. starostu, který v posledních letech pracuje o přítrž, tudíž na důkaz uznání byla mu odevzdána pěkná sokolská medailie. Nato představen slavnostní řečník, br. Dr. Rudiš Jičínský. Řečník, spatřiv naši služební vlajku, která obsahuje 17 hvězd (s jednou stříbrnou, raněného to br. Jos. Vodičky ve Francii) vyslovil se, že jsme konali naši povinnost. Vzpoměl Sokolstva na Letné pláni, které v této světové válce vykonalo pravé divy, a kladl nám na srdce, aby jsme neustávali a pracovali a pomáhali dále, co nám síly stačí. Jeho řeč byla přerušovaná bouří potlesku. Já jménem jednoty br. R. Jičínskému děkuji za ochotu jeho a přejeme mu všechnen zdar v jeho působení někde na Sibiři. Na to nám přednesla sestra E. Glaserova krásnou báseň, která byla perlou večera a neutuchající bouře potlesku byla jí odměnou. Pak byl vyzván na jeviště br. Jan Čížkovský, první cvičitel naší jednoty, který na jeho stáří vypadá, že by mohl ještě výmyky a vzklopky ukázat; rádi jsme ho uviděli.

Po něm vystoupil starosta Sokolské Obce, br. Jos. Plaček, který slovy nehledanými poukázal na Sokolstvo a vydobytí svobody československé, nabádal k další činnosti Sokolstva a přál Čechii mnoho zdaru. Ku konci proveden krásný živý obraz, znázorňující "Vítězství Československé Republiky", řízený br. Ant. Bezchlebou.

Předseda výboru br. Čeněk Křišť'an poděkoval za účast a podporu nám prokázanou a tím program ukončen. Hosté se odebrali do dolejší místnosti, kde zasedli k hostině, která byla pro ně připravena, a při ní se rozproudila srdečná zábava, jež potrvála do pozdních hodin ranních. Tím se odbyla naše slavnost a každý si pochvaloval. Naším sokolicím všechna čest a uznání, neb ony mají lví podíl na zdaru této slavnosti.

Čtyřicet let poctivé, vytrvalé a záslužné práce sokolské jest za námi a vanou z ní vzpomínky na těžké doby, kdy jednota naše klestila si cestu nepřizní a nepochopením ji obklopujícím, kde bylo zapotřebí pevné vůle a vytrvalosti, aby jednota naše byla udržena.

Co za 40 let bylo vykonáno, co bylo přestáti, co oběti přinešeno, jak dobrá a upřímná vůle, s kterou jsme se podjali práce ve prospěch národa a s kterou v ní vytrvali do dnešní doby, vyplnilo by velkou knihu, a proto necht' tyto dobré činy daleko do budoucnosti osvětlují dráhu naši. Jen dál, jen dál — jen výš a výš! Na zdar! Č. Jebavý, dopisovatel.

N. S. Pittsburgh, Pa., 2. dubna 1919.

Každým měsícem čekáme, brzo-li uvidíme v našem mil. měsíčníku něco z Pittsburghu, ale čekáme marně, nikdo nemá času. Proto, abyste milé sestry a bratři věděli, že jsme se tu tím kouřem všech těch lidomoren neudusili, že tu ještě žijem, podám Vám stručnou zprávu o naší "Sok." činnosti. Naše rodina vzdor velké námaze několika bratří minulého roku živořila. Všichni přitíženi starostmi s válkou spojenými spolkově odumírali a mnozí si tím také nadlehčovali, měli výmluvu. Ted' příčiněním některých bratří získali jsme zase více členů, čímž zájem a činnost všeobecná vzrostla. Po odstoupení s předs. stolice příčinlivého br. Jos. Pecha nastoupil br. Ludv. Sechter, jenž je již po druhé nyní v nemocnici vážněji nemocen; přejeme mu ze srdce brzkého pozdravení. Jeho místo pečlivě zastává otcovsky br. Fr. Švach, který krom svých starostí s obchodem věnuje dosti času činnosti v "Sokole". Jelikož už je trochu pozdě podat zprávy z 1918, začnu tou devatenáctkou.

Cvičíme pravidelně a dne 31. ledna byl náš Sok. "Říp" pozván do "Larrimer vyšší školy", kde sokolky zacvičily prostná, a naši hoši bradla velmi pěkně k nemalému obdivu všech přítomných Američanů. Byli skutečně překvapeni a poukázali na to, že v nás je skutečně něco zajímavého a že je třeba navázat s námi bližší styky a i mnohému se přiučiti, což nám nemálo lichotilo. Dne 11. února "Sokol" náš opět pozván do kruhů Amer. a sice do prvotřídní a největší zdejší síně "Syrie Mosgue," kde dáván tak zv. "Pageant", na kterém se podílelo 20 různých národností v originálních krojích Sokol "Říp" zatančil v staročeských krojích "Besedu", což prý dle úsudku komitétu bylo velmi malebné, a k dovršení obdivu pod velením br. Harry Berana zacvičili bratři bradla nádherně. Odměnou byl nám všem neutuchající potlesk tisíců diváků různých tříd a národů. Dne 31. března měli jsme "Veřejné", a jsme s výsledkem skutečně spokojeni. Žáci i žačky krátce řečeno všecka "Naše káňata" pod vedením br. Berana cvičila bezvadně, což je obdivuhodné, jelikož náš br. Beran je zde rozený; proto diviti se nutno jeho vytrvalosti a obětavosti. Zaslouží si největší uznání, neb s takovými hochy se málo kde potkáváme. Náš br. Beran, ať se pořádá kde co chce v našich místnostech a kterýkoli spolek co chce, je vždy "busy". Zároveň slušně podotknouti, že na nářadí je skutečným athletem. I ostatní bratři nedávno do naší rodiny přijatí cvičili velkolepě. My Sokolky cvičily II. odd. prostných také pěkně pod ved. br. Y. Nábělkou, který krom toho, že má nyní svůj obchod a tím i víc starostí, nás cvičí a čas věnuje, začež mu srdečně děkujeme. Také se nám vrátil po delším čase br. Alois Klein, který byl ve Francii u "pravidelného vojska Spoj. Států" a opravdu zdá se to být tu veselejší, neb máme naději, že ještě několik členů se co nejdříve vrátí a tím vzroste i

všeobecná činnost "Sokolská". Hlavní věci také je, že nám přibude do pokladny, kterou br. F. Kleinhampl stráží jako oko v hlavě "a když se ve schůzi hlasuje a povoluje na to, neb ono, naše zraky upíráme na br. Kleinhampla jaký k tomu dělá obličej, neb vždy brání tu naši "kasu" jak říkáme česky "zuby nehty" od výdejů. Br. Kleinhampl je náš jeden z těch věrných bratří starších, z nichž mnozí se obyčejně stále vymlouvají a výbory nechťi přijmout. Ani se o tomto nechceme rozepisovat, jak jsou lidé ještě malicherní — a sobečtí". Zábavy vzdor velké lhostejnosti našich mnohých krajanů těší se nejlepší oblíbě a bývají četně navštěvovány a když už je tam nic jiného netáhne, aspoň je to naše řízná hudba. Slyšíme ze všech stran "Sokolové mají vždy nejlepší hudbu", což nám také je milé. Pozvali naši bratři také některé české vojáky z 24 N. S. nemocnice na podívanou k veřejnému, ale k velkému zklamání sestry Švachové, která připravila k pohostění těchto svůj domov, se nedostavili. Litovali jsme neb jsme se těšili, že ztráví s námi příjemný večer. S pozdravem "Na zdar"!

Magda Prostřednikova-Janouch.

Milwaukee, Wis., 1. dubna 1919.

Po delší době opět píši do našeho milého orgánu. Jako snad všude jinde, tak i u nás tělocvična utrpěla částečně válkou, avšak hoši naši již se vrací a my jsme jisti, že ještě více než před válkou, naše jednota pracovatí bude ku zdaru celku. Žel však, že jeden z našich dobrých hochů již se více nenavrátil v kruh náš sokolský, neb bratr Jan Drbal ml., položil svůj život v boji demokracie a svobody proti autokracii a tyranii. Věnujíc čestnou vzpomínku bratru tomuto, vyslovujeme též soustrast sokolské rodině Drbalů. Až uschnou slzy v oku, vzpomínejme s úctou na boj našich hrdinů, kteří celou Evropu a i jiné části světa vysvobodili z krutých drápů Hunů. Doufejme, že jejich život nebyl dán nadarmo, a že národové světa v míru a v plné shodě pracovatí budou pro humanitu a vývin svůj celkový.

V našem Milwaukee tiše a zdárně pracovali jsme svorně pro zdar našeho národa a dnes jsme si vědomi, že naše práce, družice se k činnosti celé české národnosti, přispěla finančně i morálně k osvobození našeho lidu.

Sokolové i naše milé Sokolice neunavně pracovali v Č. N. S. a v odboru "Včelek". A jsem si jist, že ještě neustanou, ale pokračovatí budou v práci vytknuté. Zasilaje první zprávy z tohoto roku, musím počítí posledním vystoupením našim ve starém roku, to jest, našim veřejným vystoupením na Sylvestra. Tento večer byl opětně zdarem sokolským, právem i zdarem našeho cvičitele, br. Franty Štěpánka. Ani krutá epidemie, jež řádila v našem městě, nezarazila postup našich Sokolů a Sokolic, a náš lid ve velikém počtu se dostavil, by potleskem odměňoval výkony sokolské. Nemohu se podrobněji rozepisovat o tomto cvičení, neb i moje rodina byla zasažena mornou rukou epidemie, a mě nebylo možno se dostaviti. Avšak veškeré zprávy mě dodané, svědčili o plném zdaru tohoto večera. V únoru náš Dram. Odbor sehrál divadelní představení "Bohatá holka", v kterémž se opět vyznamenali. V březnu vystoupili opětně a to na komunní slavnosti české sociální sekce a sehráli drama "Žně". Těžkou tuto hru sehráli bezvadně, ačkoliv vyrušování byli neustálým hlomozem ze strany obecnstva, a stálým během a chodem dětí. Jest již žádoucí, by tomu-

to ruchu bylo zamezeno, by diváci i herci s plným klidem mohli sledovati děj hry.

Prvním našim vystoupením bude na oslavě 20ti-letého trvání naší sesterské jednoty Těl. Jed. Paní a Dívky. Naše Sokolky založeny byly v březnu, r. 1899 co odbor Sokola. Svoje působení oslaví slavnostní Akademií a to v neděli dne 4. května. Pro odpoledne jest v přípravě bohatá Akademie a večer ples. Jest na našich Sokolech, by dostavili se v plném počtu se svými rodinami a přátely, a tak přispěli našim Sokolicím, které vždy a ve všem našem počinání nás podporovaly, nás obsluhovaly a pro zdar sokolský horlivě pracovaly. Doufáme, že i ze sousedních míst naše Sokolice a Sokolové zavítají a osobně radovati se budou způsobem našich Sokolek.

Měsíc květen též bude okázalým pro naši národnost vůbec. Amerikanisační komité města Milwaukee pořádati bude velikou slavnost přistěhovalců, a to ve dnech 17. a 18. května, odpoledne i večer. Slavnost pořádaná bude ve velkém městském Auditorium a účastní se této slavnosti 33 národností, z nichž pak 10 národů bude zastoupeno na programu aktivně. A jedním z těchto bude jedno číslo, věnované Čechoslovákům — a sice vystihne národ náš a historii naší živými obrazy.

Byl jsem zvolen vypracovati čestné zastoupení naší národnosti a myšlenku naší znázorníme 3 živými obrazy. Prvý z těchto skládati se bude vlastně ze třech dílů — naší skvostné historie a sice na pravé straně "Jan Hus na hranici", na levé straně "Komenský loučí se s vlastí" a uprostřed velká allegorie "Jan Žižka a jeho Husité, s vozy řetězovými v boji s cisařskými."

Druhý obraz věnován jest našim hrdinům na Rusi a Sibíři, těm průkopníkům naší svobody — "Čechoslováci v boji proti bolševikům". Třetí obraz představí "Zrození Československé republiky — hold všech tříd lidu."

Celkem tyto obrazy pojmu na 130 osob. Celé město již se zájmy sleduje přípravné práce, ano i jiná města zašlou své representanty, neboť Milwaukee bude prvním městem, které se pokusí vypraviti tuto velkou slavnost. Doufejme, že zastoupení Čechoslováků bude co možno nejlepší, čestné, a tím i bude, spojíme-li své síly a každý vykonáme práci a úkol nám vykázaný.

Konče svůj dopis, zdravím veškeré Sokolstvo naší Obce. Na zdar!
Jaroslav J. Hein.

New York, N. Y., 1. dubna 1919.

Jsem zvolená co dopisovatelka do "Sokola Amerického." Budiž zde řečeno, sestry, že budu vždy podávati zprávy takové, jaké ve skutečnosti jsou beze všeho přislazování, majíc na zřeteli jen dobro celku.

Jako obyčejně v těchto měsících bývá, tak i letos je činnost v tělocvičně ochabující, neb dávaný karneval, na němž provedli naši bratři a sestry pěkný rej, vyžádal si činnost téměř každé mladší sestry. To samé možno říci o odobru dramatickém a pěveckém. Proto je omluvitelné, že po tom všem ruchu sestry berou si odpočinek. Avšak doufejme, že nebude trvalý a že po krátkém oddechu vzhopí se opět k činnosti. Za to dobrá činnost jeví se u žactva, tam není o únavě ani ponětí, naopak sestry cvičitelky mají co dělat, aby toto bujné členstvo udržely v kázní. Dne 30. března pořádaný kabaret vydařil se nad očekávání pěkně. Velká návštěva přesvědčila nás, že těšíme se dobré přízni obecnosti. Nebudu se rozepisovat o jednotlivých číslech, jichž bylo 21, neb zabralo by to

mnoho místa. Pravím jen, že čísla jak baletní, tak i zpěvní byla pěkná, skupiny Sokolic a prostrná Sokolů byla vzorná, i komická čísla byla dobrá až na některá, v nichž pohyby mohly být mírnější vzhledem na velkou přítomnost dítek, která dychtivým zrakem sledovala každý pohyb odehraný se na jevišti. Tedy po stránce tělesné výchovy byly bychom spokojeny. Ale jak s výchovou duševní? Což není naše poslání pěstiti tělo i ducha? Jak dlouho je to, co neměly jsme žádnou přednášku ve smyslu pokrokovém, dělnickém? Máme mnoho mladých sester a tu je naší povinností uvědomovat a vychovávat je pro životní zápas, který je den za dnem hrozivější a urputnější. Poučnými přednáškami a ušlechtilou zábavou udělejme z nich neohrožené ženy dělnické, které pak budou hodny nésti jméno *Dělnické Sokolice*. Se sokolským Na zdar!

M. Sedlaříková.

Baltimore, Md., 1. dubna 1919.

Dne 3. února pořádala naše Jednota 47. velkolepé šibřinky za velkého účastenství našich přátel. Rozproudila se čilá zábava, která potrvála až do bílého dne.

V pátek, dne 14. února pořádaly sestry sok. 6tý dětský maškarní ples, a vzdor tomu, že ten samý den strhla se velká dešťová bouře, příznivci našich maličkých, se dosti v četném počtu plesu zúčastnili.

Dozvuky šibřinek pořádané dne 3. března, předěči všechny zábavy předešlé úspěchem finančním. Bratři pořadatelé zaslouží si upřímný dík za svou námahu.

Náš dramatický odbor překvapil nás dne 10. března veselohrou "Třetí zvonění", napsané od Yác. Štecha. Hra ta se velice zdařila, neb každý z ochotníků sehrál svoji roli výborně, všem účastnicím, přátelům se představení líbilo, a naši ochotníci byli požádáni hru opakovati. Učinili tak s radostí, a to ve prospěch vdov a sirotků v Čechách, sehrály onu hru v neděli, dne 16. března za veliké účasti obecnosti. Představení to bylo mnohem zdařilejší, všechna čest a chvála účinkujícím bratrům a sestrám, kteří s takovou přesností a elegancí hru onu obecnosti přednesli, též srdečné díky br. režisérovi za vypravení hry. Ale kde zůstali naši bratři? Škoda, že nemají více uznání, a nepodporují našich činovníků při tak namahavé práci. Pořádali jsme ovšem mnoho zábav toto čtvrtletí, a vim, že není možno, aby každý bratr se zábav těch zúčastnil. Ale když pořádně šibřinky anebo divadlo, tu by mohl každý bratr přijíti, vždyť by tím vzbudil druhé bratry k větší práci, a žádnému by to neuškodilo. Tak často slyšíme, že bychom měli pořádati nějaké zábavy pro členstvo, a tu když těch pár obětavých bratrů chopí se práce, pořádají nějakou zábavu, aneb divadlo, obyčejně vidíme jedny a ty samé bratry a přátelé, kteří naše snahy a práci podporují.

Dne 3. března pořádal Spr. Výbor Sok. přátelský večírek za malé účasti přátel i bratrů. Na večírek ten zavítal mezi nás světoznámý cestovatel Jos. Mikulec, roz. Chorvat, který krátkou řečí přednesl ze své zkušenosti o své 18leté cestě kolem světa.

Musím se též zmíniti o našich v tělocvičně. Naši cvičenci, žáci i dorost, za vedení našeho br. náčelníka a cvičitelů chopili se práce v tělocvičně, a jest radost se podívati na ten čilý život v tělocvičných hodinách. Ačkoliv teď krátký čas bylo cvičení přerušeno, za příčinou rentování síně pro zábavy a politické schůze, doufám pevně, že bratři opět takovým počtem cvičení budou navštěvovati jako dříve.

Naši zpěváci mají asi prázdniny, ale myslím, že v krátkém čase o nich uslyšíme. Což vzdělávací odbor

těž by se měl probuditi, a pořádati náké přednášky, vždyt' máme dosti dobrých bratrů řečníků, kteří by se o zdar postarali. Na zdar!

Emanuel Lopota.

Cleveland, O., 3. dubna 1919.

Je mlhavý den, více prší! Zas nová bolest sálá k srdci, sotva že pookrálo a ptáš se: "Čím je život! — Pouhou ozvěnou v tom velkém toku změn." Není ho více! — Není ho více! šlo od úst k ústům a ptáš se, kdo? — On! — Sokol Adolf Navrátil, náš účetník, první tajemník nové Župy Severovýchodní v Clevelandě. — Ba věru, těžké loučení s mužem, jenž se obětoval pro práci na národa roli dědičné! Byl vzorem muž, otec, ryzí Sokol a svobodář, jehož doprovodili jsme k poslední cestě do krematoria, aby plameny zžály to — co výhni dýchalo po třicet devět roků. — Budiz tedy čest památce Tvoji, Adolfe!

Začíná jaro, jaro lásky a práce, bratři a sestry — zda-li tomu bude i u nás? — Jeť mnoho třeba té lásky ku práci naší, a já doufám, že dokázete, že chcete jenom trochu dbáti té své Jednoty a trochu ji pomoci jak ve cvičení, abyste totiž začli chodit cvičit, do té schůze jednou za měsíc si trochu polfovořit a nějaký dobrý návrh ve prospěch svého sboru nebo naší nové Župy, dáti.

Je milo, sestry a bratři býti ve schůzi, když je v poměru ku svému členstvu navštívěna a návrhy jdou jeden za druhým. Úředníci pak tu svoji práci s větší chutí konají, neboť vidí že máte alespoň zájem!

V poslední (v březnové) schůzi odevzdaly Sokolice jménem své starostky ses. Jos. Kupcové služební prapor mužskému sboru. Je na něm dvacet dvě hvězdy, z nichž prvá — zlatá. — Ruční práci (vyšívání hvězd) udělala ses. Šimerková. Starosta br. B. E. Pták jménem celé Jednoty převzal prapor a poděkoval Sokolicím za jich dar, který bude čestnou upomínkou dorostu našemu.

Co se týče cvičení, je nejlépe zastoupen dorost. Sokolice cvičí průměrně 14. — Členstva je opravdu nejmenší počet. Ale já věřím, že z počtu bratří, náležejících k Sok. Havliček, že by mohlo alespoň 25 choditi do cvičení, kdyby nebyli tolik pohodlní. — Bratři a sestry, nechlubte se, prosím Vás, že jste členy Sok. Havliček — někdo z české veřejnosti by se Vás mohl zeptat, co pro ten spolek konáte a tolik by se Vám podíval do vašeho svědomí, že by se Vám před očima udělala hotová tma. Jen to si nepřejte!

Dne 13. dubna budou sestry a bratři hráti divadlo "Na zdar Matice" ve prospěch svobodomyšlné školy v Mount Pleasant, proto se všichni dostavte.

Doufám, sestry a bratři, že dopis tento bude přijat jako od Sokola pro lepší vývin naší činnosti.

Na zdar!

Petr.

VŠEM SOKOLSKÝM JEDNOTÁM V CHICAGU A OKOLÍ.

Pro československé sirotky a vdovy.

Krajský Výbor Českého Národního Sdružení, Nár. Svaz Českých Katolíků a Slovenská Liga pořádá ve dnech 25. května do 1. června veliký karneval ve prospěch trpících vdov a sirotk československých, a vyzývá veškeré organisace, aby i tentokráté účastnily se společné práce a k úspěchu tohoto podniku, jehož výtěžek věnován bude tak šlechtěnému účelu, svým spolupůsobením dopomohly.

Sokolstvo americké po celou dobu války od okamžiku prvního v činnosti Českého Národního Sdružení bylo mocnou oporou tohoto jak po stránce mravní tak po stránce finanční a zajisté nebylo ani jediného podniku většího, kterého by se nebylo účastnilo, pochopujíc velmi dobře veliký význam a důležitost akce osvobozující.

Společná práce naše korunována byla výsledkem nejskvělejším, svobodou našeho národa československého. Tim však práce naše není skončena. Tisíce hladovicích a trpících sirot a vdov, jichž otcové a mužové s nadšením a láskou položili životy své, aby lepší budoucnost zabezpečili budoucím, vztahuje k Vám své ruce s prosbou "Pomozte nám!" "Nenechte trpěti nás! Nedejte zahynouti nám hladem!" Můžeme oslyšeti jich úpěnlivou prosbu, můžeme srdce své zatvrditi oproti tomuto volání o skývu chleba? Nikoliv! Sokolstvo, které až doposud nikdy nedalo se nikým ke konání své povinnosti pobizeti, bude zajisté i dnes mezi prvními pracovníky, kteří na tomto šlechtěném podniku budou pracovati.

Sokolská Župa Střední, největší a nejmocnější župa naše, o tom jsme plně přesvědčeni, vykoná svou povinnost sokolskou do poslední litery a zajisté se vynasnaží plně, aby i tentokráté v pomocné akci stála na prvním místě.

Hvězdnaté nebe nade mnou a mravní zákon ve mně jsou dvě věci, které tím více naplňují stále rostoucím podivem a úctou, čím častěji a vytrvaleji se duch jimi zabývá.

Jm. Kant.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912,

Of Sokol Americký, published monthly at Chicago, Ill., for April 1st, 1919.

State of Illinois }
County of Cook } ss.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared George Mach, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Expeditor of the Sokol Americký and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to-wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher: National Printing & Publishing Co., 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Editor and Managing Editor: Jarka Kosar, 1928 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Business Manager: T. Vonasek, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or, if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock.)

Sokol Union of America.

President: Jos. Placek, 2347 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Secretary Tom. Vonasek, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Treasurer: Jan Makyta, 2329 So. Sawyer Ave., Chicago, Ill.

Fin. Sec'y: Tom. Vonasek, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.) None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

National Printing & Publishing Co., Publishers,
per George Mach, Expeditor.

Sworn to and subscribed before me this 31st day of March, 1919.
(SEAL) Joseph A. Brabec, Notary Public.
(My commission expires July 24, 1922.)

ZÁPISY A ZPRÁVY ČINNOVNÍKŮ.

ZÁPIS O SCHŮZI V. V. OBCE SOK.,
konané dne 31. března 1919.

Schůzi předsedal starosta br. J. Plaček. Nepřítomni br. dr. Ant. Mueller, jenž omluven nemocí, podobně sestra Šlaufova; neomluveni bratři dr. K. Neuman, C. Popelka, sestry K. Kubičková, T. Dobiášová a M. Brichotová. Po přečtení zápisu o minulých pravidelných schůzích, který přijat, jak byl čten, vzat k projednávání dopis T. J. S. Rozvoj a vyslechnut dostavivší se výbor této Jednoty z bratrů: L. Tůmy, J. Ringla a Klobeka se skládající. Mluví výboru, br. L. Tůma vysvětloval poměry, zavládnuvší v jednotě následkem války, kdy činní členové byli povoláni do služby vojenské, následkem čehož schůze nebyly skoro ani odbývány a tak povinnosti k Obci zanedbána. V členstvu také ujala se domněnka, že jednota bude moci státi mimo Obec, ale ukázalo se, že poměry její se tím nelepší, ba horší, že jednota není cele sokolskou a hlavně že postrádá toho duševního pojítka, Sokola Amerického. Proto jednota chce zaplatiti všechny své povinnosti, ale v této době není možno jí plně se vypořádati.

Osobním navštěvováním členům zjišťováno je, mnoho-li jich zůstane při praporu sokolském a je ochotno pracovati a oběti přinášeti. Jednotě připadá úkol výchova dítek českého sirotčince po stránce tělesné, z více jak 100 chovanců mohlo by cvičení navštěvovati aspoň 60, a k tomu je potřebí schopného cvičitele, k jehož vydržování by mělo Sokolstvo v Chicagu přispívati. Po vyslechnutí této řeči projevena členy V. V. ochota upustiti od požadování úplného vyrovnání účtu, když dluhující částka bude směnkou zaručena, když zprávy budou podány a když členové výboru se zaváží k udržování činnosti a k bdění nad pořádkem. Při tom br. Černý znovu poukázal na to, že jiné národní spolky mají Sokolstvo v jeho snahách finančně podporovati, by mohlo lépe povinnosti své konati, by nemuselo vésti tak urputný boj o vlastní existenci, když ochotně se starati chce o tělesnou výchovu mládeže, té naší jediné naděje v duchu národním. Odporučeno také výboru, by se obrátil na předsednictvo župy Střední o pomoc mravní i hmotkou jednota Rozvoj bude míti schůzi ve čtvrtek 3. dubna, jednota Rozvoj bude míti schůzi ve čtvrtek 3. dubna, jednatel má schůzi tu navštívit a v ní podati zprávu o dluhu a má pomoci při vyhotovení zpráv.

Na to přikročeno ku čtení zápisu o mimořádné schůzi. I tž přijmut beze změny. Omluva bra. Košar z nepřítomnosti v této schůzi přijmuta, uvědomění o schůzi došlo ho až po schůzi. Jednateli uloženo zodpovědět dopis slečny Padovětové ze Smíchova v Čechách a má její žádosti o zaslání Sokola Amerického vyhověti. T. J. S. St. Louis předvádí otázku dalšího placení příspěvků pro Č. N. S., jež je spíše žádostí o vyjasněn, kam příspěvky ty budou v budoucnosti plynouti. K tomu připojeny dopisy T. J. S. Oklahoma City, T. S. D. a P. v Newarku, v nichž je oznamováno zrušení vybírání daně od členů. Jelikož i některé jednoty v Chicagu jednaly o zrušení této daně, rozhodl V. V., by jednoty byly v Sokole Americkém upozorněny na usnesení sjezdu, a aby vytrvaly ve vybírání této daně do uzavření míru, kdy pak V. V. dle okolností vydá své rozhodnutí. Čten dopis br. Šimona Rokůska, popisující organisování župního výboru, zdárně zahájení činnosti Vzdělavacího Odboru, od čehož pak

přechází k výtce V. V. pro výklad článku stanov, týkající se udělování záslužného členství. Sděluje, že na sjezdu dal návrh na opravu článku toho, a že stanovní výbor zodpověděl dotaz ohledně článku toho k úplné spokojenosti, a nyní V. V. vyřizuje žádost o záslužní listiny pro členy T. J. S. Tyrš nepříznivě. Protože však článek stanov nepřipouští, dle jednohlasného soudu členů V. V. nějakého jiného rozhodnutí, předsednictvo vyšlo vstříc žádosti tím, že opatřilo jednotě Tyrš 50 prázdných diplomů, nelišících se ničím od oněch, které udělovány jsou Obci, než slovním obsahem. Ve štočku záslužných listin vyřiznut odborníky slovní obsah a do prostoru pak dáno věnování jednoty. Schváleno.

Jednateli uloženo zodpovědět dotaz T. J. S. New York, týkající se příčin zamítnutí odporučení Ú. Vzd. Odboru bra. dra. J. Rudiše Jičinského za pořadatele Sokola Amerického, dle jednání ve schůzi, v níž záležitost ta projednávána.

Dopis jednatele župy Jižní vyřizen takto: bývalý župní výbor v Dallas, Texas, bude jednatelem požádán o předání knih a jiného majetku župního novému výboru v St. Louisu. Jednatel k tomu dodává, že měl osobně u přítomnosti br. Paskovského a Kubce rozmluvu s bratry Hollmanem a Pešoutem, členy župního výboru, když v Chicagu v posledních dnech dleli a z větší části že další otázky v dopisu obsažené zodpovídal, a zároveň zase zvěděl, že výbor rozvíjí činnost v pravém směru. Při tom se také přišlo na to, že sjezd župy M. Štefánik Slovenského Sokola bude v Benld, bliže St. Louis a že bude výhodnější, když místo jednatele a náčelníka Obce zastane náčelník župy Jižní br. Aug. Tesař a bude požádán br. M. Žaloudek co člen Vzděl. Odb. Župy o doprovodu ho k této schůzi na útraty V. V. Schváleno.

Sokol Čech z Cleveland, O., dopisem, datovaným 28. března protestuje proti rozhodnutí V. V. v záležitosti jeho sporu s okrskovým výborem. Uloženo jednatelem vysvětliti, jak k rozhodnutí tomu došlo. Jednatel překládá dopisy T. J. S. New Prague, Minn., Hopkins, Minn. a Malin, Ore., týkající se finanční záležitosti a projevení chutě k obnovení činnosti. Sdělení o tom, jak je vyřídil, schváleno, a projeveno potěšení nad tím, že jednoty ty zase chápou se práce.

Žádost T. J. S. v Town of Lake o přijmutí do Obce čtena, přijata a předsednictvu uloženo, bráti se župním výborem podíl na uvedení jednoty té do Obce dne 20. dubna.

Br. J. Rezek z Mělník, Wis., v odpověď na dotaz, kde v okolí mohly by být založeny nové jednoty, kdyby bylo členům jednoty Mělník zbývalo času k provedení zámyslu v tom směru. Jednateli uloženo pokračovati v připravování půdy pro organisátora.

T. J. Sokol Jan Žižka, Dallas, Tex., žádá o půjčku jednoho tisíce dollarů na přístavbu. Jednatel má poukázati na stanovy, které nedovolují půjčky takové. Pak v této době by nebylo možno půjčku takovou učiniti, neb jmění Obce skládá se ze samých dluhopisů Půjčky Svobody a směnek za dlužné příspěvky jednot.

Účty nížeji uvedené ve zprávě o vydání čteny a poukázány k výplatě. Při účtu za tisk knihy "Tělocvik dětský" odporučeno Odborům, by při zadávání tiskové práce vždy vypsalý souběh. Jednatel upozorňuje na článek bra. Dra. Rudiš-Jičinského, nadepsaný "Phys-

ical Education", uveřejněný v New York Medical Journal, v němž je popsána soustava sokolského tělocviku a uloženo jednání, by br. Jičínskému vzdal dik nejen za tento článek, ale i za 500 otisků jeho, jež nabídl V. V. k volnému použití.

Na to přikročeno k volbě organizačního výboru, odložené to záležitosti z mimořádné schůze. Poukázováno, že není možno práci tu svěřiti nečlenům V. V., protože jen od členů práci nějakou konajících možno očekávat práci další. Důvody tyto na konec rozpravy o tom svedené uznány za správné a do výboru zvoleni bratři: Vonášek, Kubec, Paskovský, Doležal a sestra Štěpánková. Později k výboru přidělen br. Štěpina, když při jednání o zavedení tělocvičných hodin pro starší členy, vyvolaném br. A. Vlkem, uvázal se k pokusu získání starších členů pro návštěvu tělocvičny, přístupné obchodníkům během dne a v níž by poskytována byla cvičení odpovídající jejich potřebám.

Jednáno o sokolské hlídce v časopisech veřejných a když předmět tento přetřesen se všech možných stran uloženo organizačnímu výboru, by k podpoře prací svých použil místa vydavatelství ochotně poskytnutého do nejvyšší míry možné.

Br. Doležal upozorňuje, že tělocvičné nářadí nečinné Jednoty Vyšehrad z Cicera je vystaveno poškození povětrností, a doporučuje, by vzato bylo ve správu. Odkázáno jemu a jednání k vyřízení, když byl br. Makyta podal vysvětlení o obtížích, které župní výbor již měl s touto záležitostí.

Br. Košar upozorňuje, že br. V. B. Tůma nepřispívá do Sokola Amerického, jak byl sjezdem jednoty D. A. S. pověřen. Vyřízení této záležitosti odloženo. Dovoleno pokladníkovi, by si dal na obálky a dopisnice natisnouti své jméno s adresou, by při placení účtů stvrzenky byly posílány na něho a ne na jednatele.

Pokladník oznamuje, že najmul u Americké státní banky bezpečnostní skříňku na jméno Sokolské Obce, do níž uložil dluhopisy a směnky jemu předané br. Hákem. Poukazuje také na to, že veliká většina pokladníků jednot vystavuje čky a poštovní poukázky na jednatele, místo na jméno jeho, jak dle usnesení sjezdového mají činiti a jak ve stanovách předepsáno a v Sokole Americkém oznamováno, a souhlasí s doporučením, by čky a poštovní poukázky byly vystavovány přímo na Sokolskou Obec. Jednatel má upozornění v tom smyslu učiniti v Sokole Americkém.

Br. jednatel si stěžuje, že jsou mu zasilány tajemníky jednot změny v členstvu místo aby posílány byly přímo výpravčímu. Br. Paskovský poukazuje, že v Sokole Americkém nebyla učiněna zmínka o karnevalu, ač ve V. V. bylo rozhodnuto, by podnik ten byl doporučen přízni členstva, a žádá, by usnesení V. V. bylo dbáno ve všech případech.

Br. Kubec upozorňuje na činnost rozvíjenou T. J. S. Slovan v Lyons, Ill., a upozorňuje jednotu tu k větší pozornosti k předsednictvu. Jednatel sděluje, že s ochotou archivářky sestry M. Brichtové uspořádávali majetek Obce, že však při tom přišli na spoustu mnoha desetiletí starých zpráv a na kupu štočků, jež nikdy nebudou moci býti upotřebeny. Protože mnoho místa je tím ve skříních zabráno a předměty řádného uschování a vystavení zasluhující ho postrádají, doporučuje prodání štočků a zničení zpráv starších pěti let. Odporučením toto nedošlo však souhlasu, zvláště když br. Paskovský sdělil, že věci možno uložiti do ohnivzdorného sklepení budovy. Br. Paskovský odporučuje, by Obec stala se členem spolku American Physical Education, ale odporučením to odloženo pro pokro-

čilost doby, do mimořádné schůze, která má býti svolána na 14. dubna. Usneseno pak pořádati v příštích několika měsících schůze dvakrát za měsíc. První schůze vždy má býti věnována záležitostem pro dobro a rozkvět Obce a druhá má být k vyřizování obchodních záležitostí. Schůze skončena o 12. hod.

Příjem v březnu 1919.

T. J. S. New York za Těl. dět.....	\$ 4.00
Č. A. S. Chgo za přisp. 14.70 pro ČNS. 15.00..	29.70
TJS. Milwaukee za Těl. dět.....	4.00
TJS. Mladoch, Racine, Wis., za T. D. \$4.00, na výměnu 10 centů	4.10
Úrok z banky za únor	3.78
TJS. Detroit za T. D.	4.00
Sokolice Blesk, Baltimore za T. D.	4.00
Sokolice Cleveland za T. D.	4.00
TJS. Karel Jonáš, Cicero, Ill., za příspěvky....	86.65
TJS. Říp, Pittsburgh za T. D.....	4.00
TJS. Schenectady, N. Y., za T. D.....	4.00
TJS. Karel Bor. Havlíček, Ennis, Tex., za T.D.	4.00
TJS. Jan Amos Komenský za příspěvky 4,80, do f. sj. 1.60, pro ČNS 4,80, T. D. 4.00.....	15.20
Fr. Drassal za knihy	2.50
TJS. Tyrš, Omaha, Neb., za T. D.....	4.00
TJS. Ord, Neb., za T. D.	4.00
Za oznámku	10.00
Za oznámku	6.00
Za oznámku	6.00
TJS. ČZB. Portland, Ore., za T. D.	4.00
TJS. Malin, záloha na nářadí.....	62.00
TJS. ve Foley, Minn., za T. D.....	4.00
Sokol Slávský za T. D.	4.00
TJS. Cleveland, O., za přisp. 21.30, ČNS 16.50	37.80
Sokol Chicago, za T. D.	4.00
TJS. Hawthorne, dlužné přisp. 12.80, do f. sj. 7.30	19.30
TJS. Hopkins, na dluh	14.10
TJS. Cleveland, za příspěvky.....	54.90
TJS. Edwardsville za T. D.	4.00
TJS. Dodge, Neb., za přisp. 26.40, za T. D. 4.00	30.40
Sokol Fugner Tyrš, Omaha, Neb., za T. D.....	4.00
TJS. Owatonna, Minn., za T. D.	4.00
Stefl F, za Cvič. sbor Cedar Rapids za T. D.....	2.10
Růžička F. J., New York, doplatně na Sok. Am.	2.50
Sokolice Vlastenky, Schuyler, Neb., za T. D....	4.00
TJS. Minneapolis, Minn., za T. D.	4.00
K. Havlíček Borovský za přisp. 11.10, pro ČNS. 11.10, na výměnu 10c	22.30
Sokolice K. Jonáš, Cicero, zápisné	5.00
Sokolice Chicago za přisp. 21.30, pro ČNS. 63.60 za Tělocvik Dětský 4.00.....	88.90
Sokolice Chicago, za příspěvky	21.30
TJS. Westfield, Mass., za T. D.	4.00
Sokolice DAS. za přisp. 18.80, pro ČNS. 45.90, za Tělocvik Dětský 4.00, na výměnu 10 ctů	66.80
ČZB. Sokolice Portland, Ore., za přisp. 2.05, pro Č. N. S. 8.70	10.75
D. A. Sokolice v Astoria za T. D.	4.00
Sokol Cleveland za T. D.	4.00
Sokolice v Schenectady přisp. 1.65, do f. sjezd. 3.30, pro ČNS. 10.10	15.05
Sokolice Blesk, Baltimore za T. D.	4.00
Sokolice Nov. Vlast za přisp. 4.35, pro ČNS 26.10	30.45
TJS. St. Louis za T. D.	4.00
TJS. New Prague, za přisp. 14.40, do f. sj. 3.00	17.40
TJS. Táb. Slov. Lipy za přisp. 80.85, ČNS. 69.30	150.15
Sokolice Tyrš, Omaha, Neb., za přisp. 4.10, za knihu Tělocvik Dětský 4.00	8.10
TJS. Čechie, za T. D.	4.00

Plánů k rozvinutí úsilovnější práce skončena o 10. hod. neb činovníkům bylo súčastnit se zábavy, pořádané na oslavu 50letého výročí založení Česko-Amerického Sokola, pořádané v budově Č. S. P. S. na 18. ulici.

Sepsal

Tom. Vonášek, jednatel.

ZÁPIS O SCHŮZI Ú. T. O.,

konané dne 6. dubna 1919.

Schůzi zahájil br. Paskovský za přítomnosti brů. Vonáška, Bednářika, Košaře a sestry Zavřelové. Později se dostavili brři. Čermák, Brouk a sestra Háková, br. V. Černý omluven.

Zápis o minulé schůzi čten a přijmut bez opravy.

Na to čten dopis Technického Odboru Župy Severovýchodní a jednatel k němu sděluje, že nemá již prázdnotisku pro zprávy náčelnické a nemohl tedy žádosti o ně vyhovět, že však poslal seznam jednot k župě náležejících spolu s počtem členů. O stížnosti cvičících členů T. J. S. San Francisco na nečinnost ústředního výboru Župy Pacifické rozvedena delší rozprava, v níž brán na zřetel i dopis bra. Laštufky, starosty župního, a konečným usnesením bylo, by jednota San Francisco hleděla k tomu pokud ji možno, by župní činnost byla uvedena do lepších kolejí. Vyzváni, o jehož uveřejnění cvičícími členy žádáno, bylo odloženo. Čteny dopisy Sokolic Tyrš Omaha, sestry Janouchové, bra. Třešňáka z Westfield, Mass. vesměs projevující uspokojení s knihou Tělocvik dětský, vzaty na vědomí. Sokolicím v Portland, Ore. usneseno odpovědět, že se mají řídit stanovami a nemají-li pro ty dva výtisky v nynější době potřebu, by je aspoň darovaly veřejné knihovně, kde snad by se časem dostaly do rukou osoby, jež by z nich poučení nějaké čerpal. Obsah dopisu bra. Waldhousera z Brooklyn, odmitající koupi dvou výtisků s politováním na vědomí vzat a br. pořadatel Sok. Amer. má naň navázat pojednání o takových názorech podtinajících chuť k práci a obětím v tom směru. Čteno pozvání spolku American Physical Education ku poradám, které budou konány zástupci spolku toho z různých částí této země v dnech 9.—11. dubna a usneseno pokusiti se o získání 26 cvičitelů za členy této organisace, by naše Sokolská Obec mohla míti přímé zastoupení v tomto tělese, a mohla se súčastnit prací nesoucích se k pokroku tělesné výchovy, a seznamovati tak. přímo povolane kruhy s naší soustavou, čímž by se docílilo i její uplatnění. Br. náčelník uvolil se súčastnit schůzi těch a br. jednatel též, bude-li mu možno. Žádosti T. J. S. St. Louis o dvě knihy odborné v této době nemožno ještě vyhovět, ale jednatel uvědomuje schůzi, že již psal p. Springerovi do Prahy o cenník knih tělocvičných, aby mohl dle něho býti učiněna objednávka než dopravní spojení bude otevřeno. Technický výbor okrsku Minnesot. stěžuje si, že Příloha Technická nyní je skoro výhradně věnována cvičením pro mužský dorost a členstvo a ač je rozšířena, že v ní není pomůcek pro vedení tělocviku žactva malého a žen a žádá o nápravu. Dále se dotazuje, kdy bude vydán katechism sokolský a žádá o zaslání národních tanců a sokolských zpěvníků. O dopisu rozhovořili se brři.: Košař, Paskovský, Čermák, Brouk, Bednářik. Pořadatel T. Př. uvádí, že začal uveřejňovat cvičební večery jen na náhovou žádost brři. u armád evropských, a že jeho úmyslem bylo uveřejnění cvičební večery na měsíc, tedy pro 8 večerů, aby mohla být z nich učiněna příručka. Přípouští primitivnost jejich, ale klade na nutnost jejich důraz, neb vyspělost v tělesné výchově do-

sud vzácnou výjimkou, a mnohě ze starých jednot musí začínat od píky. Podobně soudí br. Brouk. Br. Bednářik poukazuje na usnesení sjezdová, týkající se T. Př. a dávající vodítko k jejímu vedení. Brři. Čermák a Paskovský shodují se v náhledu, že netřeba obětovati tolik drahého místa látky takové, ale že má se jíti s pokrokem doby, a mají být uváděny příklady ze zdravotnického stanoviska ty nejnovější. Při tom také se přišlo na pořadová cvičení. Jednohlasným náhledem členů bylo, že vydání Katechismu sokolského by mělo být prací Ú. Vzd. Odboru. Národní tance a zpěvníky sokolské budou objednány z vlasti. Po takovémto vyřízení dopisu Tech. Výboru Minn. přikročeno k projednávání zprávy výboru na stanovení přesného kroje cvičebního. Sestra Haková ukazuje, jak vázanka červená by měla býti přišpendlována, protože však ukazuje tak na bluze, která dle upozornění bra. Bednářika není toho vzoru, který přijat na sjezdu (vzorek D. A. Sokolic) má výborem náležitá oprava v odporučení býti učiněna. Jednatel sděluje, že obdržel a br. Košařovi předal vzor kroje D. A. S., ale že popis nebyl přiložen. Má o něj požádati ještě jednou. Má též výboru obstarati popis kroje modrého. Župní technické odbory mají být požádány o odporučení obchodníků, kteří by vzali do prodeje oděvní potřeby sokolské dle předpisu, aby jednotnosti všude bylo docíleno. Br. Paskovský sdělil, že mluvil s bratry Fučíkem a Splitkem (náčelníkem Sokola v Slaném), kteří jsou na cestě do vlasti ze Sibíře a že od nich zvěděl, jak sokolský a bratrský duch ovládá čechoslovácké vojiny v Sibíři. Usneseno, by knihkupcům, kteří by vzali do prodeje knihy Ú. T. O. nebyly počítány draže než zač jsou prodávány členům, a aby z ceny té jim byla dána provise 25 proc. Uloženo objednat anglické časopisy odborné pro pořadatele T. Př. Jelikož br. Košař bude příští tři měsíce příliš zaměstnán prací ve svém povolání, žádá, by některý z brů. převzal pořádání T. Př. Na žádost tuto uvoluje se br. Paskovský k práci té, ale žádá druhé bratry o výpomoc, a pronáší náhled, že T. Př. mělo by pořádati více brři. neb pak by byla zajímavější. V tom s ním souhlasili jak br. Košař, tak br. Čermák. Tím schůze skončena. T. Vonášek, jednatel.

ZPRÁVA ZE ŽUPY ZÁPADNÍ ZA ROK 1918.

Právě uplynulý rok nebyl prospěšný pro naši Župu zde na západě. Příčinu dlužno hledati v tom, že většina činovníků v našem středu byla u vojska. Tim se pak znemožnila činnost, an u některých sborů nad polovic členů bylo u armády. Naši lidé vykonali svůj díl v boji za demokracii a to zvláště mladší členové, kteří se dobrovolně přidávali, aniž by čekali, až je k vojsku nuceným odvodem vzali. Všechna jim čest!!

Doufáme, že nyní, když se bratři pomalu navrací, že zase zavládne činnost v našich síních. Bylo by záhodno, aby všichni bratři, již se vrátí z vojny, chopili se opětně práce a tím vzpružili činnost spolkovou. Oni bratři zajisté doznají, že výcvik Sokolský jim hodně usnadnil začáteční práce při vstoupení do vojenských řad. —

Hned loni, při začátku roku dali jsme odhlasovati všem sborům, zdalíž jsou pro župní závody. Hlasování bylo záporné, protože nebylo cvičenců. Výbor též činil silné pokusy k získání cvičitele pro jednoty sousedící, aby je navštěvoval aspoň jednou za 15 dní, ale nebylo možné někoho získati a též i se zlou jsme se potázali u některých sborů, když jsme jim sdělili, že by jsme jim cvičitele poslali. Bylo nám jednoduše

řečeno, že si cvičitele nepřeji. Doufáme, že ony sbory letošního roku cvičitele přijmou, a že zároveň nám ukáží při župních závodech, že po celou tu dobu nezaháleli. — Bylo usnešeno odbývatí příští okrskové Župní závody příštího srpna. Do té doby doufáme, že vše bude uklidněno.

Sbory naše braly silného podílu na bazáru Svobody, kde spojené sbory pracovaly nezištně pro prospěch téhož. Zvláště naše sestry se tužily a jejich stánek byl jeden nejvýpravnější a nejpůsobivější v místě. Při Sokolském dnu na bazáru bylo cvičení vzorné provedeno a obecenstvem nadšeně přijato. Naše díky zaslouží sestry ze Schuyler, které se účastnily cvičení hromadně a tím zdůraznily, že vystihly význam kázně sokolské.

Pro příští rok zvoleni následující činnovníci Župy:

Š. Rokůsek, starosta; J. J. Mik, jed.; Old. Jelen, pokladník.

Do vzdělávacího odboru: S. Rokůsek, předs. Nováček, tajemník.

Tech. Odbor: Franta Kopecký náčelník; Rud. Zigmund, tajem.; Procházka, podnáčelník; Franta Drassal, podnáčelník.

Stran hlavních závodů projeven náhled, aby se odbývaly příští rok v Chicagu, an dříve by nebylo možno je s úspěchem a větší účastí provést.

Bratři a sestry! Seznáte, že jsme připraveni pracovat. Ale sami nemůžeme věc provést, jestli vstříc nepřijdete. Žádáme všechny sbory, jež by si přály přednášku, nebo besední program pořádati, aby nám nechaly v čas vědět a výbor jim síly zaopatří. Jest tu doba, kdy musíme pracovat, aby naše práce a snahy nepřišly na zmar!

J. J. Mik, jednatel Župy Západní.

* * *

FINANČNÍ ZPRÁVA ZÁPADNÍ ŽUPY ZA ROK 1918.

Příjem.

Přeneseno z roku 1917	\$330.73
Příspěvky, Sokolky Libuše, So. Omaha, Nebr.	4.10
" Sokol Fuegner Tyrš, So. Omaha, Nebraska	6.75
" T. J. S. Black Wolf, Kans.	2.10
" T. J. S. Tyrš, Omaha, Nebr.	6.10
" T. J. S. Prague, Nebr.	7.70
" T. J. S. Howells, Nebr.	4.20
" T. J. S. Wilson, Kans.	.80
" T. J. S. Oklahoma City, Okla.	1.50
" T. J. S. Ord, Nebr.	.85
" Sokolky Omaha, ...	3.50
" T. J. S. Omaha, Nebr.	9.80
" T. J. S. Dodge, Nebr.	10.00
" T. J. S. Ravenna, Nebr.	2.40
" Sokolky Tyrš, Omaha	4.95
" T. J. S. Prague, Okla.	7.20
" T. J. S. Schuyler, Nebr.	17.45
" Sokolky Schuyler, Nebr.	1.15
" T. J. S. St. Louis, Mo.	9.95
" Sokolky Crete, Nebr.	2.50
" T. J. S. Ord, Nebr.	.85
" T. J. S. Dodge, Nebr.	2.50
" T. J. S. Crete	4.10
" T. J. S. South Omaha, Nebr.	6.75
" T. J. S. Wilson, Kans.	.80
" T. J. S. Owatonna, Minn.	6.50
" T. J. S. Timpkin, Kans.	1.20
" T. J. S. Prague, Nebr.	3.85

" T. J. S. Black Wolf, Kans.	1.05
" Sokolky Omaha, Nebr.	3.50
" T. J. S. St. Louis, Mo.	10.40
" T. J. S. Oklahoma City, Okla.	1.50
" T. J. S. Minneapolis, Minn.	2.10
" T. J. S. Tyrš, Omaha	5.60
" T. J. S. Lucase, Kans.	3.00
" Sokolky Tyrš, Omaha	4.95
" Sokol St. Paul, Minn.	32.85
" Sokol Schuyler, Nebr.	4.40
" Sokolky Omaha	3.50

Celkový příjem \$534.93

Vydání:

M. Laštovica	6.00
J. J. Mik	7.00
F. Kopecký	14.50
F. Kopecký	2.50
J. J. Mik	1.25
National Printing Company	2.25
S. Rokusek	2.00
Prague Hotel	14.40
M. Laštovica	7.00
J. J. Mik	5.00

61.90

\$473.03

STAV POKLADNY:

Bankers Savings & Loan Assn.	\$200.00
U. S. Government Liberty Bond	50.00
Na ruce	223.03

Celkem \$473.03

M. Laštovica, účetnice,

Jos. J. Mik, jednatel.

***

ZE VZDĚLAVACÍHO ODBORU ŽUPY VÝCHODNÍ.

Zápis o schůzi konané po schůzi Vých. Župy, dne 23. března 1919.

Schůze zahájena byla starostou župním a hned přikročeno k organisování výboru.

Za předsedu zvolen sokol V. B. Tůma a za tajemníka sokol Karel E. Hrbek, 1502 First Ave., New York. Usneseno dopsati Ústřednímu Vzdělávacímu Výboru v Chicagu a požádati jej, má-li nějaké plány neb rady, jakým způsobem by se dalo nejlépe společně pracovat, tak aby práce byly co možno společné a souměrné. Dále usneseno upozorniti veškeré jednoty v Župě, že veškeré žádosti a zásilky musí býti zasilány na tajemníka výboru. Předložena žádost o řečníka ku 10ti-letému trvání a činnosti Dělnicko-Amerických Sokolic v Little Ferry, N. J. Žádost přijata a pověřen předseda V. B. Tůma jednotu tu navštívit. Příští schůze má se konati za dva týdny. Na to schůze skončena.

Karel E. Hrbek, tajemník.
1502 First Ave., New York.

***

ZÁPIS O USTAVUJÍCÍ SCHŮZI ŽUPY VÝCHODNÍ,

sídlem v New Yorku, ze dne 23. března 1919.

Schůze zahájena byla Sokolem Jos. Modrem. Po přehlednutí pověřujících listin zástupců, shledáno, že zastoupeno jest dvacet jednot se 38 zástupci. Po objasnění a vysvětlení, proč schůze tato svolána, bylo přikročeno k volbě ústředního výboru. Za starostu zvolen

len byl Sokol Jos. Modr od Těl. Jed. Sokol N. Y. Za náměstka Sokol Adolf Koňas od Děln. Amer. Sokola. Za jednatele Sokol Karel E. Hrbek od Těl. Jed. Sokol N. Y. a za pokladníka Sokol A. Vyskočil od Děln. Amer. Sokola.

Do výboru vzdělávacího jmenování byli Sok. K. E. Hrbek, V. B. Tůma, M. Grabenstein, P. Taisler a Sokolice Mergleva. Následkem toho, že předléhalo pozvání od sjezdového výboru Národního Sdružení, bychom se účastnili sjezdu a sice s pěti zástupci za Župu, jmenování byli následující: Sokol Jos. Modr, K. E. Hrbek, F. Hájek, M. Grabenstein, a Sokolice A. Kalbačova. Další pak výbor volen byl výbor finanční a sice: Sokolice Merglová, Chadimová a Sokol Leffner. Výbor na úpravu župních stanov pak byl jmenován ze Sokolů Leffnera, Hájka, Gregora, Ptáčnicka a Sokolice Chadimová.

Po přečtení jmen všech zvolených a jmenovaných výborů přikročeno k dalšímu jednání: usneseno a jednatel pověřen dopsati V. V. a požádati V. V. o veškeren možný materiál agitační jako jsou: brožury, knihy a vůbec veškeré tiskopisy, které V. V. chová. Dále má býti požádán V. V. o část peněz, jež na Župu Východní připadá, tak aby Župa mohla ihned začít pracovat bez možných překážek a zdržování. Ústřední Technický Výbor Župy Východní utvořiti se má ve dnech nejbližších a sice jednatel má svolati veškeré náčelníky a podnáčelníky jednot, kteří pak ze svého středu zvolí si župního náčelníka, podnáčelníky a další počet členů, jak za potřebu uzná, tak aby žádný nebyl práci přetížen.

Dopis, jenž došel od náčelníka Paskovského odkázán příštímú Technickému Výboru k vyřízení.

Přikročeno pak k projednávání zprávy od zástupců sjezdu z východu, kteří týž den dopoledne měli schůzi a projednávali jisté články nových stanov a našli tyto v nesouhlasu se sjezdovým usnesením. Župa po odůvodnění všech bodů přijala zprávu za svou a protestuje proti úpravě označených článků a žádá V. V., aby po dodání chybných úprav stanov tyto opravil, opravené zaslal Župě a ta uzná-li opravu za správnou, zašle V. V. zpět; ten pak má opravy dáti vytisknouti v té samé formě jako stanovy a rozeslati všem jednotám dodatečně k použití. Do té doby, než se tak stane, Župa žádné stanovy svým členům nevydává. Po té přikročeno k projednávání záležitosti stran Dr. Rudiše-Jičínského. Veškerí řečníci v záležitosti této se podílejíci shodovali se v tom, že Dr. Rudiše-Jičínskému bylo ukřivděno a proto bylo usneseno dopsati V. V. a zároveň uveřejniti v "Sokole Americkém" resoluci, záležitosti této se týkající.

Usneseno upozorniti veškeré jednoty, spadající pod správu Župy Vých., že veškeré záležitosti, týkající se otázek sokolských, musí býti na prvním místě podány k Župě a ta, pak-li nebude moci sama vyřídit, předá tyto V. V. Sokolské Obce. Proto se upozorňují jednoty, aby ve všech záležitostech se obrátili na jednatele Župy K. E. Hrbka, který ostatní obstará. Sokol M. Klein, pokladník bývalé Župy se dostavil do schůze a odevzdal zbývající pokladni hotovost nově zvolenému pokladníku Župy. Usneseno konati schůze župní vždy třetí neděli v měsíci ve dvě hodiny odpoledne v Dělnicko-Amrické Sokolovně, číslo 521-23-25 E. 72nd St., N. Y.

Schůze tato svolána a volby provedeny přesně dle usnesení posledního sjezdu v městě Clevelandu.

Karel E. Hrbek, jednatel,
1502 First Ave., New York.

ÚSTŘEDNÍ VÝBOR ŽUPY VÝCHODNÍ, sídlem v New Yorku.

RESOLUCE:

v uvážení, že bratr Dr. Rudiš-Jičínský skoro celých dvacet roků nežistně, vzorně, rázně a spravedlivě řídil časopis náš "Sokol Americký",

v uvážení, že vždy staral a s úspěchem rozšiřoval myšlenku Sokolskou jak mezi lidem našim obecným, tak i mezi kruhy vědeckými;

v uvážení, že za všechny ty snahy, práce a úspěchy dostalo se mu přímo zdrcující urážky se strany Výkonného Výboru Sokolské Obce, usnesli se zástupci jednot sdružených ve Východní Župě ve své ustavující schůzi dne 23. března 1919, veřejně prohlásiti své uznání Dr. Rudiše-Jičínskému, za všechnu t upráci a obětavost, jež Sokolstvu Americkému věnoval. Župa veřejně jej prohlašuje za dosud nejschopnějšího, přímého a poctivého pismáka Sokolského.

Nemile dotklo se členstva Župy Východní jednání Výkonného Výboru, který bez ohledu na usnesení sjezdu a bez ohledu na zásluhy, snad následkem tlaku zvenčí, tak nesokolsky se vůči Dr. Rudiši-Jičínskému zachoval. Proto jménem shromážděných zástupců jednot sdružených v Župu Východní, žádáme Výkonný Výbor o udání příčiny, proč Dr. Rudiš-Jičínský odmítnut byl jako pořadatel "Sokola Amerického".

Za Ústřední Výbor Župy Východní

Karel E. Hrbek, jednatel.

Tato výzva poslána byla na bra. pořadatele. Aby její neotřídění v tomto čísle nebylo vykládáno jako zdržování projevu nespokojenosti Župy Východní, předsednictvo V. V. uložilo mu umístění ji v čísle tomto a k tomu připojilo odpověď, která byla dána na podobný dotaz, ale mnohem šetrněji psaný, T. J. Sokol New York. Činíme tak neradi v nepřítomnosti bratra Jičínského, když však jsme o to žádáni, vyhovujeme. O resoluci samé již zatím ponecháme posudku členstva podepsáno pouze bratrem K. Hrbkem, pojedná ještě V. V. ve své schůzi. Vyhovujice žádosti Vaší o sdělení příčin, pro které odporučení bra. dra. Jana Rudiše Jičínského nebylo Vaším Výkonným Výborem schváleno, dovolujeme si uvéstí jen některé z těch mnohých:

1) Br. Jičínský se poděkoval z pořadatelství Sokola Amerického hned před sjezdem, a vyžádal si náhradníky k vedení S. A. do sjezdu, na němž pak očekával zvolení nového stálého pořadatele.

2) Když ve schůzi V. V. bylo jednáno o jeho odporučení prohlásil, že čekatelem není.

3) V té schůzi nebyly mu prvně učiněny výčitky zneužívání Sokola Amerického k osobním, nepřímým útokům na bratry a jiné veřejné osoby s nimiž byl v tajeném rozporu. O jednom takovém případě, onom z nejposlednějších, dočtete se v zápisu o schůzi V. V. z června m. r.

4) Posudek sjezdu v příčině dluhujících jednot, a pak, na koho vlastně se vztahují slova z jeho lednových úvah redakčních, jež jsme jen namátkou vybrali: "Byli hanobeni některými našimi lidmi, již ve svém ramenářství jdou tak daleko, že vrcholí v pravém terrorismu a někdy i udavačství"; neb, jakž sotva jiná organizace placeného vedení bude kdy s to; neb: "dovedou za každou cenu nějaký ten národní "job" si udržeti a parádujice dnes mezi námi jako nevěrci, zítra pošlou dítky své do baptistické školy, atd.

Toto jsou ukázky výtek v tvář bratru Jičínskému učiněných a bratr pořadatel ani slovem neobjasnil některou z nich.

V naději, že k spokojenosti Vaši jsme odpověděli, zůstáváme s bratrským Na zdar!

Josef Plaček, starosta. Tom. Vonášek, jed.

Cleveland, O. 15. února 1919.

CTĚNÝM ŘÁDŮM A ČLENŮM Č. S. P. S.

Národní Hlavní Řád Č. S. P. S. řídě se usnesením minulého 16. Národního Sjezdu Č. S. P. S. předkládá Vaši příznivé úvaze následující resoluce, přijaté jednoduše tímto sjezdem:

Bratr M. J. Macháček za resoluční výbor podává následující zprávu:

Resoluce přijata jednoduše:
Slavnému 16. Sjezdu Jednoty Č. S. P. S. v Chicagu, Ill.

Vážení bratři:

Váš resoluční výbor odporučuje slavnému sjezdu, by žádost Obce Sokolské ve Spojených Státech, která žádá o morální podporu sokolských Jednot, by dívky členů naší Jednoty přistupovaly ku Jednotě sokolské, by český duch a fysická síla naší mládeže nejen se udržely, nýbrž se i rozmnožovaly.

My uznáváme nutnost žádosti této a odporučujeme, by veškeré řády Č. S. P. S. ve Spojených Státech toto odporučení ve svých schůzích členstvu přednesly a co možná nejvíce svých dítek ku sokolským jednotám doporučovali.

Fr. Choura, předseda. M. J. Macháček, tajem.

Fr. Veverka, Gustav Dlouhý, Jos. Hrubý,
resoluční výbor.

Výbor resoluční předložil následující přepis br. V. K. Třísky v záležitosti sokolské. Spis přijat a přikázán příštímú Nár. Hl. Řádu, aby dal příslušná poukázání redaktoru Org. Br.

CtĚný resoluční výbor 16. Sjezdu Č. S. P. S.

Milí bratři! V uvážení resoluce, přijaté na odpoledním zasedání v zájmu podpory jednot sokolských, dovoluji si, možno-li další opravu.

1. Vzhledem, kde nestává sokolských spolků, v místech kde stává vyučování škol svob. by se hledělo k tomu, požádati síly učitelské zavésti přiměřená cvičení prostná a zároveň by i myšlenka sokolská byla dle možnosti vysvětlována.

2. Řády, které vlastní své budovy, by dle poměru hleděly propůjčovati své místnosti sokolským účelům co možno výhodněji a byly částečně nápoemny.

3. V místě, kde řády vedou své vlastní školy, možno-li, by přizpůsobily vyučovací hodiny tak, by dítkám dána příležitost navštěvovati tělocvik u sok. jednot, naproti tomu sokolské sbory se též dle toho upraví a čas cvičení upraví tak, by dítkám ve vyučování vyhověl.

4. Budiž nařízeno redaktoru Orgánu, by čas od času byly tyto body oznamovány. Vzdělavací činnost i tělesné vzdělání, všemožné vedení, má k oba- polnému prospěchu směřovati.

V úctě K. V. Tříška, zástupce státu Mo.

Národní Hlavní Řád uznáváje důležitost těchto usnesení předkládá Vám je k úvaze a žádá, aby veškeré ct. Řády Č. S. P. S. a členové naší milé Jednoty snahy Sokolů co nejúsilovněji podporovali a to hlavně tím, když budou dbát o to, aby náš českoamerický dorost ocitnul se co nejdříve v řadách a četách So-

kolských, aby pěstováním tělocviku se vypěstovalo české vědomí původu československého a současné národní kázeň, a tím aby v řadách a tělocvičnách Sokolských se vypěstovalo nové členstvo Č. S. P. S. Řídme se výrokem úplně oprávněným:

“Co Čech, to Sokol,
co Sokol, to člen Č. S. P. S.”

České Sokolstvo v nynějším světovém zápasu, který nyní vyvrcholuje jednáním o mír všeobecný, bylo velice důležitým činitelem a obhájcem svobody člověčenstva. Bez Sokolstva bychom neměli československého vojska na všech frontách po celém světě, a profesor Masaryk by ve svých snahách nebyl měl té opory morální a finanční, kdyby nebylo bývalo Sokolstva v Čechách a Sokolstva na půdě svob. Ameriky. Žádáme, aby Č. S. P. S. a Sokolstvo pracovalo ruku v ruce, totiž aby svorně kráčeli jsme k vytknutému cíli — k osvobození tělesného i duchovního žití od jařma nám kladeného různými zpátečnickými snahami, tmáři různých odstínů.

A přimlouváme se vřele za podporu českých svobodomyšlných škol, at' pak se v nich vyučuje v sobotu neb v neděli. A české dítě náleží do české školy, aby si tam uvědomilo svůj český původ, za nějž se stydět nemusí. Naše české spolky, at' se jmenují jakkoliv, radostně a štědře a dobrovolně přispívaly k tomuto šlechtnému původu; nepoškozují nikoho, naopak získávají každému vážnosti i v očích příslušníků jiné národnosti. Dítě z českých rodičů na americké půdě zrozené může skvěle prospívat v duchu americkém více než dítě, jež za mládí je učeno k tomu, aby přes to, že vštípáno mu trochu lásky k českému původu, při každé příležitosti utajovalo svůj původ. Kdo zapírá svůj původ, zapře své rodiče a kdo zapře své rodiče, z toho nikdy nemůže být člověk celý.

Tedy české dítě do české školy, český dorost do tělocvičen Sokolských a pak náležitě vybaven českým vědomím a tělesně utužen v četách a kázni Sokolské do řad Č. S. P. S. Tim plně vykonáme své poslání a tomuto počínání přejeme nejuplněnějšího zdaru!

Za národní Hlavní Řád Č. S. P. S.

Karel Bernreiter, předseda, J. V. Luňák, tajemník.

NOVÍ, ODSTOUPILÍ A VYLOUČENÍ ČLENOVÉ.

— Z T. J. S. Minneapolis, Minn., vyloučen pro neplacení Václav Novotný. Přijat byl Rudolf K. Tyra.

— Z T. J. S. Owatonna, Minn., vystoupili: F. W. Dušek a Joe Meixner.

— Do T. J. S. San Francisco, Calif., přistoupili: Václav Prajer, Frant. Řehoř, Jaroslav Merenda, Alois Kubát. S přestupní listinou z Minneapolis přijat Jindřich Uhlíř. Přestupní listinu si vyzvedl Antonín Jelínek. Odstoupili Josef Havrland, Jos. Nevrkla. Vyloučení pro neplacení Jan Volter a Jan Zelenka.

— Ze sboru Sokolek v Portland, Ore., vystoupily: J. Marsova a Anna Homolková. Přijaty byly Francis Gerbrova, Elsie Gerbrova.

— Z T. J. S. K. Havlíček v Ennis, Tex., vystoupil V. Kvapil.

— Ze sboru Sokolek Libuše v Dallas, Tex., vystupla A. Kolonovská. Přijaty byly: Terezie Dupalova, Marie Faltejsková.

— Z Žen. Odb. Sokola Mladých v Racine, Wis., vyloučena byla Silvia Nešetřilová pro neplacení.

— Do T. J. S. Mladých v Racine Wis., přijati byli: Vincent Stloukal a Frant. Preclík.

— Do T. J. S. Hawthorne, Ill., přijati byli: Karel Vondra, Karel Dušek, Frank Brabec, Ferd. Šmejkal Lad. Vachta. Přestupní listinu si vyzvedl Louis Klabačka.

— Do T. J. S. Oak Park, Ill., přijati byli: Emil Jaeger, Alois Voda.

— Do T. J. S. Edwardsville, Ill., přijat byl Jos. Pour.